

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:1/57

**MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA
OFTALMOLOGIE**

Codul specialității: 0912.1.37

Durata de studii: 4 ani

Chișinău 2020

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag: 2/57

COORDONAT

Ministrul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale al RM

APROB

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar

Programul a fost discutat și aprobat la:

ședința Consiliului de Management al Calității

din „01” aprilie 2021 proces verbal nr. 03

Vicepreședinte Consiliului de Management al Calității:

dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga

ședința Consiliului de Facultății de Rezidențiat

din „19” februarie 2021 proces verbal nr. 04

Decanul Facultății de Rezidențiat

dr. hab. șt. med., prof. univ., Grib Livi

ședința Comisiei Metodice de Profil CHIRURGIE

din „17” februarie 2021 proces verbal nr. 1

Președintele Comisiei Metodice de Profil

dr. hab. șt. med., prof. univ., Guțu Evghenii

ședința comună catedrei de Oftalmologie și catedrei de Oftalmologie și Optometrie

din „09” septembrie 2020 proces verbal nr. 1

Șef catedră de Oftalmologie,

dr. hab. șt. med., prof. univ., Bendelic Eugeniu

Șef catedră de Oftalmologie și Optometrie,

dr. hab. șt. med., prof. univ., Cușnir Valeriu

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Bendelic Eugeniu, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Jeru Ion, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Șcerbatiuc Cristina, dr. șt. med., asist. univ.

Paduca Ala, dr. șt. med., conf. univ.

Corduneanu Angela, dr. șt. med., conf. univ.

Ivanov Gheorghe, dr. șt. med., conf. univ.

Cușnir Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Dumbrăveanu Lilia, dr. șt. med., conf. univ.

Lupan Valentina, dr. șt. med., asist. univ.

Rusu Aurel, asist. univ.

Veronica Gotișan, laborant superior

Groppa Stanislav, dr. hab. șt. med., prof. univ., Academician AȘ RM, Catedra de neurologie nr.2; Rudic Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ., Academician AȘ RM, Disciplina de microbiologie și imunologie; Cobeț Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de fiziopatologie și fiziopatologie clinică; Bacinschi Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de farmacologie și farmacologie clinică; Vișnevschi Anatolie, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de medicină de laborator; Sofroni Mircea, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de oncologie; Chele Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”; Hotineanu Adrian, dr. hab. șt. med., Catedra de chirurgie nr.2; Iavorschi Constantin, dr. hab. șt. med., prof. univ., Catedra de pneumoftiziologie; Vetrician Serghei, dr. hab. șt. med., conf. univ., Catedra de otorinolaringologie; Tcaciuc Eugen, dr. hab. șt. med., prof. univ., Disciplina de gastroenterologie

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:3/57

SCOPUL SPECIALITĂȚII

Scopul principal în pregătirea postuniversitară a medicilor oftalmologi este îmbogățirea continuă a cunoștințelor teoretice (fundamentale, preclinice și de specialitate) concomitent cu acumularea deprinderilor profesionale, pentru a efectua independent și la un nivel modern activitățile prevăzute de standardul de pregătire profesională a medicilor oftalmologi în rezidențiat, adoptat de MSMPS al Republicii Moldova.

I. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să cunoască temeinic etiopatogenia, manifestările clinice, diagnosticul, principiile de tratament și profilaxia celor mai frecvente maladii oftalmologice;
- Să stabilească diagnosticul topic în baza sindroamelor clinice definite.

La nivel de aplicare

- Să efectueze colectarea anamnezei și evaluarea datelor despre funcțiile analizatorului vizual;
- Să ofere pacienților îngrijiri corecte, etice, adecvate și legale;
- Să demonstreze gândirea clinică în luarea deciziilor;
- Să poată efectua diagnosticul diferențial cu alte patologii;
- Să aplice metodele de diagnostic în cadrul maladiilor oftalmologice;
- Să evalueze rezultatele testelor și probelor clinice, investigațiilor suplimentare de diagnostic pentru aprecierea stării funcționale a analizatorului vizual;
- Să aplice metodele de examinare a pacientului în stările de urgență, să evalueze rezultatele acestora și să acorde ajutorul necesar de urgență;
- Să aleagă tactica terapeutică și chirurgicală adecvată în funcție de caz;
- Să asigure pregătirea pacientului către intervenție chirurgicală;
- Să asigure îngrijirea postoperatorie a pacientului oftalmologic;
- Să demonstreze cunoștințele prin participarea la activitățile academice prin desfășurarea și evaluarea cercetărilor.

La nivel de integrare

- Să aprecieze evoluția proceselor fiziologice și etiologia proceselor patologice ale analizatorului vizual;
- Să supravegheze procesele patologice și să utilizeze metodele de investigație, tratament și profilaxie ale maladiilor analizatorului vizual;
- Să aprecieze rezultatele metodelor de diagnostic în cadrul maladiilor oftalmologice;
- Să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul Oftalmologiei;
- Să deducă interrelațiile între oftalmologie cu alte discipline fundamentale;
- Să fie apt în evaluarea și autoevaluarea obiectivă a cunoștințelor obținute în domeniu;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:4/57

- Să elaboreze proiecte de cercetare științifică din domeniu cu integrarea cunoștințelor de oftalmologie;
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din oftalmologie în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice, obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;
- Să fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.
- Să colaboreze eficient cu colegii și alți profesioniști din domeniul sănătății;
- Să împărtășească cunoștințele cu colegii, studenții și alți furnizori de servicii medicale;
- Să dezvolte abilități de conducere, comunicare și administrare.

II. CONȚINUTUL DE BAZĂ AL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

LA SPECIALITATEA OFTALMOLOGIE

A. STRUCTURA PE ANI A PROGRAMULUI DE STUDII

Anexa 1. Structura programului de studii pe ani

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice			total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
				Curs	lucrări practice	seminare			
1.	Oftalmologie	I	45 săpt.	45	90	90	225	585	810
2.	Oftalmologie	II	35 săpt.	35	70	70	175	455	630
3.	Genetica medicală	II	1 săpt.						
4.	Fiziopatologie și fiziopatologie clinică	II	2 săpt.	20	40	12		40	72
5.	Farmacoterapia	II	2 săpt.	14	18				72
6.	Chirurgie generală	II	2 săpt.						
7.	Imunologie clinică și teoretică	II	2 săpt.	14		20		38	72
8.	Microbiologie	II	1 săpt.	8		11		16	36
9.	Oftalmologie	III	35 săpt.	35	70	70	175	455	630
10.	Oncologie	III	1 săpt.	5		10		16	36
11.	Oftalmoftiziatria	III	1 săpt.	9		7		19	35
12.	Otorinolaringologie	III	1 săpt.						
13.	Neurologie și neurochirurgie	III	6 săpt.						
14.	Chirurgia oro-maxilo-facială	III	1 săpt.	5	20	11			36
15.	Oftalmologie	IV	43 săpt.	43	86	86	215	523	738
16.	Neuro-oftalmologie	IV	2 săpt.						
Total			180 săpt.						

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:5/57****Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice**

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1.	Oftalmologie	I	45	IMSP SCR "Timofei Moșneaga", catedra de oftalmologie; IMSP SCM "Sf.Treime", catedra de oftalmologie si optometrie
2.	Oftalmologie	II	35	IMSP SCR "Timofei Moșneaga", catedra de oftalmologie; IMSP SCM "Sf.Treime", catedra de oftalmologie si optometrie
3.	Genetica medicală	II	1	catedra de neurologie nr. 2
4.	Fiziopatologie și fiziopatologie clinică	II	2	catedra de fiziopatologie și fiziopatologie clinică
5.	Farmacoterapia	II	2	catedra de farmacologie și farmacologie clinică
6.	Chirurgie generală	II	2	catedra de chirurgie nr.2
7.	Imunologie clinică și teoretică	II	2	catedra de medicină de laborator; disciplina de gastroeterologie
8.	Microbiologie	II	1	disciplina de microbiologie și imunologie
9.	Oftalmologie	III	35	IMSP SCR "Timofei Moșneaga", Catedra de oftalmologie; IMSP SCM "Sf.Treime", catedra de oftalmologie si optometrie
10.	Oncologie	III	1	catedra de oncologie
11.	Oftalmoftiziatria	III	1	catedra de pneumoftiziologie
12.	Otorinolaringologie	III	1	IMSP SCR "Timofei Moșneaga", catedra de otorinolaringologie
13.	Neurologie și neurochirurgie	III	6	catedra de neurologie nr. 2
14.	Chirurgia oro-maxilo-facială	III	1	catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală "Arsenie Guțan"
15.	Oftalmologie	IV	43	IMSP SCR "Timofei Moșneaga", catedra de oftalmologie; IMSP SCM "Sf.Treime", catedra de oftalmologie si optometrie
16.	Neuro-oftalmologie	IV	2	catedra de neurologie nr. 2
17.	Stagiu practic	IV		

B. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI A LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Anul I							
Modul de specialitate: OFTALMOLOGIE							
1.	Particularitățile anatomice și fiziologice ale	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:6/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Acti- tate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	semi- nare			
	analizatorului optic.						
2.	Embriologia și anatomia globului ocular și a anexelor globului ocular. Căile vizuale.	1	2	2	5	13	18
3.	Fiziologia vederii: optica geometrică, funcțiile ochiului ca aparat optic, fotochimia vederii, electro-fiziologia retinei, adaptarea la lumină și întuneric, vederea în culori (cromatica).	1	2	2	5	13	18
4.	Structuri nervoase implicate în procesul vizual, structuri nervoase conexe căilor vizuale.	1	2	2	5	13	18
5.	Anatomia analizatorului vizual. Segmentele analizatorului vizual.	1	2	2	5	13	18
6.	Anatomie, fiziologie, semiologia patologiei orbitare. Anomalii congenitale ale orbitei și ale conținutului său.	1	2	2	5	13	18
7.	Anatomia descriptivă a orbitei.	1	2	2	5	13	18
8.	Comunicările orbitei.	1	2	2	5	13	18
9.	Anatomia și fiziologia pleoapelor. Vascularizarea și inervarea pleoapelor.	1	2	2	5	13	18
10.	Anatomia și fiziologia aparatului lacrimal.	1	2	2	5	13	18
11.	Tunicile globului ocular.	1	2	2	5	13	18
12.	Vascularizarea și inervația globului ocular.	1	2	2	5	13	18
13.	Motilitatea globului ocular.	1	2	2	5	13	18
14.	Corneea și sclera. Elemente de anatomie și fiziologie.	2	2	5	13	13	18
15.	Anatomia și fiziologia irisului. Tipurile de iris. Vascularizarea și inervarea.	1	2	2	5	13	18
16.	Anatomia unghiului iridocornean. Tehnici de vizualizare a unghiului iridocornean. Gonioscopia. Tehnica van Herick.	1	2	2	5	13	18
17.	Anatomia și fiziologia corpului ciliar și coroidei.	1	2	2	5	13	18
18.	Anatomia și fiziologia cristalinului.	1	2	2	5	13	18
19.	Corpul vitros: anatomia, fiziologia, semiologia corpului vitros. Anomalii congenitale ale corpului vitros și ale sistemului vascular fetal.	1	2	2	5	13	18
20.	Anatomia și fiziologia retinei. Vascularizarea și inervarea.	1	2	2	5	13	18
21.	Anatomia, fiziologia și vascularizarea nervului optic.	1	2	2	5	13	18
22.	Căile optice ale analizatorului vizual.	1	2	2	5	13	18
23.	Funcțiile principale ale analizatorului vizual. Structura și funcțiile celulelor fotoreceptoare. Ciclul vizual al rodopsinei și iodopsinei.	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag: 7/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
24.	Senzația de lumină. Acuitatea vizuală. Metodele de examinare.	1	2	2	5	13	18
25.	Vederea periferică. Câmpul vizual, metodele de examinare. Modificările de câmp vizual. Etiopatogenie, tipurile de dereglări ale câmpului vizual. Interpretarea perimetriei computerizate (Fixation Loss, False POS/NEG Errors, Total Deviation, Pattern Deviation, MD, PSD, VFI).	1	2	2	5	13	18
26.	Simțul cromatic. Teoriile simțului cromatic. Dereglarea senzației de culoare. Metode de examinare.	1	2	2	5	13	18
27.	Sistemul optic ocular. Puterea de refracție a mediilor optice. Refracția clinică și metodele de examinare.	1	2	2	5	13	18
28.	Acomodația globului ocular. Amplitudinea de acomodare. Tulburările acomodative. Presbiopia.	1	2	2	5	13	18
29.	Corectarea viciilor de refracție, chirurgia refractivă a corneei	1	2	2	5	13	18
30.	Simptomatologia, clasificarea, tratamentul și complicațiile miopiei și hipermetropiei. Regulile de corecție ale miopiei și hipermetropiei.	1	2	2	5	23	28
31.	Semiologia afecțiunilor palpebrale. Chalazionul. Etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.	1	1	1	3	5	8
32.	Cheratita neuroparalitică, lagoftalmică, keratomalacia, keratopatii medicamentoase. Afecțiuni corneene degenerative, congenitale și dobândite. Leucomul cornean – clinică și tratament. Tumori corneo-conjunctivale	1	2	2	5	13	18
33.	Hordeolum. Abcesul pleoapelor. Blefaritele. Etiologie, tablou clinic, tratamentul și profilaxie.	1	1	1	3	5	8
34.	Tulburări de statică și dinamică palpebrală. Etiologie, clasificare, tablou clinic și tratament.	1	2	2	5	13	18
35.	Blefarospasmul. Ptoza palpebrală. Etiologie, tablou clinic și tratament.	1	1	1	3	5	8
36.	Lagoftalmul. Dermatozele palpebrale. Etiologie, tablou clinic și tratament.	1	1	1	3	5	8
37.	Afecțiuni inflamatorii. Tumori palpebrale.	1	2	2	5	13	18
38.	Afecțiunile inflamatorii ale orbitei. Exoftalmia și enoftalmia (uni și bilaterale, exoftalmia în	1	2	2	5	23	28

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:8/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	cursu bolilor generale, vasculară, metastatică, în afecțiuni de vecinătate). Tumori orbitare (diagnostic, principii terapeutice)						
39.	Traumatologia oculară. Contuziile globului și anexelor globului ocular. Plăgile anexelor și ale globului ocular. Corpii străini cu localizare la nivelul anexelor și intraoculari.	1	2	2	5	13	18
40.	Tumorile benigne și maligne ale pleoapelor. Tabloul clinic și tratamentul. Traumatismele pleoapelor. Etiologia, clasificarea și tratamentul. Tehnici de sutură.	1	2	2	5	13	18
41.	Examenul general al bolnavului în Oftalmologie. Tehnica și metodica examenului ocular. Examenul clinic și funcțional, metode de examinare a polului anterior, posterior și anexele globului ocular	1	2	2	5	23	28
42.	Luminatul lateral; biomicroscopie, oftalmoscopie, tonometrie, gonioscopie, diafanoscopie, oftalmodinamometrie	1	2	2	5	13	18
43.	Explorarea acuității vizuale. Examenul refracției oculare. Examenul subiectiv și obiectiv: skiascopia, astigmometria, refractometria, keratometria, autorefractometria computerizată.	1	2	2	5	13	18
44.	Afecțiunile corpului vitros: inflamatorii, parazitare, degenerative, traumatice, hemoragia vitreană.	1	2	2	5	13	18
45.	Căile optice intracraniene. Anatomie, fiziologie. Sindromul chiasmatic, arahnoidite optochiasmatic, nevrice chiasmatic. Leziunea căilor optice retrochiasmatic. Hemianopsii; cecitate corticală, sindroame psiho-vizuale	1	2	2	5	13	18
	Total ore modul	45	90	90	225	585	810

Anul II**Modul de specialitate: OFTALMOLOGIE**

1.	Semiologia afecțiunilor conjunctivale. Conjunctivite acute bacteriene. Etiologia, tabloul clinic, tratamentul și profilaxia.	1	2	2	5	23	28
2.	Conjunctivita gonococică a copilului și adultului, etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.	1	1	1	3	5	8
3.	Conjunctivita difterică. Etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.	1	1	1	3	5	8

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:9/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
4.	Conjunctivita adenovirală. Etiologie, tablou clinic, tratament. Conjunctivita herpetică. Etiologie, tablou clinic, tratament.	1	1	1	3	5	8
5.	Conjunctivitele non-infecțioase. Etiologie, clasificare, tablou clinic și tratament. Conjunctivitele alergice. Etiologie, tablou clinic și tratament.	1	2	2	5	23	28
6.	Tumori conjunctivale. Clasificare, tablou clinic și tratament. Pterigion. Etiologie, clasificare, tablou clinic, tehnici operatorii moderne.	1	2	2	5	23	28
7.	Semiologia afecțiunilor aparatului lacrimal. Anomalii congenitale ale aparatului lacrimal.	1	1	1	3	5	8
8.	Afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale glandelor lacrimale. Etiologie, tabloul clinic și tratament.	1	2	2	5	23	28
9.	Afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale căilor lacrimale. Etiologie, tabloul clinic și tratament.	1	2	2	5	13	18
10.	Flegmonul sacului lacrimal și abcesul palpebral. Diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
11.	Ectropionul și entropionul palpebral. Diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
12.	Sindrom de ochi uscat. Etiologie, clasificare etiopatogenetică, tablou clinic, gradele de severitate, teste de diagnostic, tratament.	1	2	2	5	13	18
13.	Semiologia patologiile orbitale. Afecțiunile inflamatorii ale orbitei. Etiologie, patogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
14.	Exoftalmia și enoftalmia. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament. Tumorile orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament. Traumatismele orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic, tratament.	1	2	2	5	13	18
15.	Tumorile orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
16.	Semiologia patologiilor corneene și metode de examinare. Anomaliile congenitale ale corneei (de dimensiune, de formă, keratocon, distrofii corneene). Etiologie, patogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
17.	Afecțiuni infecțioase ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
18.	Afecțiuni non-infecțioase (keratita neuroparalitică, lagofthalmică, keratomalacia și keratopatia	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:10/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	medicamentoasă) ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.						
19.	Afecțiunile degenerative ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament. Endoteliopatii. Cheratoconjunctivita alergică.	1	2	2	5	13	18
20.	Cicatrici corneale. Ulcerul cornean. Etiologie, semiologie, diagnostic clinic și tratament.	1	2	2	5	13	18
21.	Tumori corneo-conjunctivale. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
22.	Chirurgia refractivă. Indicații, complicații, tehnici chirurgicale, evidența postoperatorie.	1	2	2	5	13	8
23.	Semiologia patologiilor sclerale. Anomalii congenitale ale sclerei.	1	2	2	5	13	18
24.	Afecțiuni sclerale infecțioase, non-infecțioase și degenerative. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
25.	Semiologia afecțiunilor uveei. Clasificarea afecțiunilor uveei. Anomaliile congenitale ale uveei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
26.	Afecțiunile infecțioase ale irisului și corpului ciliar (irite, iridociclite). Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
27.	Afecțiunile infecțioase ale coroidei (coroidite, endoftalmite, leziuni vasculare ale coroidei). Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
28.	Pupila: anatomia, fiziologia, semiologia pupilei – reflexe pupilare. Anomalii congenitale ale pupilei.	1	2	2	5	13	18
29.	Patologia pupilei (tulburări statice, dinamice, sindroame pupilare, pupila tonică, sindrom Adie).	1	2	2	5	13	18
30.	Patologia. Anizocoria. anomalii pupilare în traumatismele craniene.	1	2	2	5	13	18
31.	Oftalmia simpatică. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
32.	Uveo-meningite. Afecțiuni degenerative ale uveei. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament. Tumorile uveei.	1	2	2	5	13	18
33.	Examenul funcțional al retinei. Examenul câmpului vizual (metode cinetice, statice).	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:11/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	Examenul simțului cromatic, adaptometria.						
34.	Ecografia globului ocular și orbitei - tehnică, interpretare	1	2	2	5	13	18
35.	Examenul radiologic în oftalmologie. Evaluarea radiologică simplă. Explorarea radiologică cu mijloace de contrast (dacriocistografia, flebografia și arteriografia orbitară).	1	2	2	5	13	18
	Total ore modul	35	70	70	175	455	630
Modul conex: GENETICA MEDICALĂ							
1.	Denumirea temei						
2.	Denumirea temei						
3.							
4.	...						
	Total ore modul						
Modul conex: FIZIOPATOLOGIE SI FIZIOPATOLOGIE CLINICA							
1.	Introducere în fiziopatologie clinică. Nozologia generală și specială ale afecțiunilor oftalmologice. Reactivitatea organismului. Reactivitatea structurilor oftalmice în diverse patologii.	2	4	1			7
2.	Leziunile celulare tipice ale structurilor ochiului.	2	4	1			7
3.	Procesele patologice tipice celulare: distrofii, necroza, apoptoza în țesuturile ochiului.	2	4	1			7
4.	Fiziopatologia inflamației. Particularitățile procesului inflamator în țesuturile ochiului.	2	4	1			7
5.	Procese alergice în patologia ochiului Imunodeficiențele. Rolul în patologia ochiului	2	4	1			7
6.	Fiziopatologia microcirculației. Dereglări microcirculatorii în structurile ochiului: hiperemie arterială și vanoasă, ischemie, staza.	2	4	1			7
7.	Fiziopatologia hemostazei. Procese hipo- și hipercoagulante în practica oftalmologică.	2	4	1			7
8.	Patogenia modificărilor oculare în afecțiunile endocrine. Retinopatiile diabetice.	2	4	1			7
9.	Angiopatiile în structurile ochiului Dereglările formării și circulației umoarei apoase a ochiului	2	4	1			7
10.	Fiziopatologia durerii. Sistemul nociceptiv și antinociceptiv în structurile ochiului.	2	4	1			7
	COLOCVIU	-	-	2			2
	Total ore modul	20	40	12			72

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:12/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Modul conex: CHIRURGIE GENERALĂ							
	Denumirea temei						
	Denumirea temei						
	...						
	Total ore modul						
Modul conex: IMUNOLOGIE TEORETICĂ							
1.	Introducere în imunologie. Viziuni generale asupra sistemului imun. Anatomia și elementele celulare ale sistemului imunitar. Organele limfoide: anatomie și funcție. Celulele relevante ale răspunsului imun, trăsăturile lor unice de identificare, selecția pozitivă și negativă în cursul ontogenezei.	2		1		4	7
2.	Diagnosticul de laborator în afecțiunile mediate imun. Reacții imune – metode de identificare și dozare a complexelor imune. Explorarea imunității celulare înnăscute. Explorarea în laborator a imunității celulare specifice.	2		1		4	7
3.	Colocviu	-		2		-	2
	Total ore modul	4		2		8	16
Modul conex: IMUNOLOGIE CLINICĂ							
1.	Imunodeficiențele primare. Nomenclatură. Epidemiologie. Rolul celulelor imune în dezvoltarea imundeficiențelor primare. Imunogenetica deficiențelor primare.	2		2		3	7
2.	Imunodeficiențele primare. Forme clinice. Metode de diagnostic. Diagnostic diferențial. Algoritm de diagnostic. Principii terapeutice.	1		2		4	7
3.	Imunodeficiențele secundare. Nomenclatură. Cauze, factori de risc, simptomatologie. Metode de diagnostic. Principii terapeutice. Prevenție.	2		1		4	7
4.	Autoimunitatea și bolile. Definiție. Patogenie. Rolul autoanticorpilor în bolile autoimune. Metode de diagnostic. Diagnostic diferențial. Metode de tratament	2		1		4	7
5.	Boli oftalmologice și dermatologice mediate imunologic	1		2		4	7
6.	Boli gastrointestinale și hepatice mediate imunologic	1		2		4	7
7.	Boli reumatologice și renale mediate imunologic	1		2		4	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:13/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
8.	Imunonutriție. Conceptul de imunonutriție în practica clinică. Compușii nutritivi cu acțiune imunologică.	1		2		4	7
9.	Medicamentele imunotrope (imunomodulatoarele): Imunostimulatoarele	1		2		4	7
10.	Medicamentele imunotrope (imunomodulatoarele): Imunosupresoarele.	1		2		4	7
	COLOCVIU	-	-	2	-	-	2
	Total ore modul	14		20		38	72

Modul conex: MICROBIOLOGIE

1.	Conjunctivitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor virale. Determinarea sensibilității la preparatele antivirale.	2		1		4	7
2.	Keratitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor de origine micotică. Determinarea sensibilității la antimicotice.	2		1		4	7
3.	Endoftalmitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor stafilococice. Determinarea sensibilității la antibiotice.	2		1		4	7
4.	Infecțiile pleoapelor, aparatul lacrimal, orbitei și sinusului cavernos. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor provocate de enterobacterii. Determinarea sensibilității la antibiotice.	2		1		4	7
5.	Recapitulare. Prezentarea raportului cazurilor clinice anuale, selectate din secția oftalmologie.	-		8		-	8
	Total ore modul	8		11		16	36

Modul conex: FARMACOTERAPIA

6.	Aplicarea principiilor farmacocinetice, farmacodinamice și farmacogenetice individualizate în selectarea și utilizarea rațională a medicamentelor. Conceptul de farmacoterapie rațională. Principiile de prescriere și de dozare rațională a medicamentelor. Sistemul – Formular. Formularul național farmacoterapeutic.	2		1		4	7
----	--	---	--	---	--	---	---

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:14/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	Standardul minim de medicamente folosite în tratamentul celor mai răspândite boli și stări patologice în practica oftalmologică.						
7.	Farmacologia clinică a analgezicelor opioide și a analgezicelor antipiretice. Farmacologia clinică a anesteziilor locale utilizate în practica oftalmologică. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu sindrom algic.	2		1		4	7
8.	Bazele farmacologiei clinice a medicamentelor antihipertensive. Farmacologia clinică a medicației vasoconstrictoare. Decongestivele oculare.	1		2		4	7
9.	Farmacologia clinică a medicamentelor antiinflamatoare și cu influență asupra proceselor imune. Glucocorticoizii în oftalmologie. Farmacologia clinică a medicației antialergice. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu afecțiuni inflamatorii sau alergice.	2		1		4	7
10.	Farmacologia clinică a medicamentelor cu influență asupra hemostazei utilizate în oftalmologie.	1		2		4	7
11.	Farmacologia clinică a vitaminelor și a vitaminoidelor. Rolul unor microelemente a unor enzime și a preparatelor biostimulatoare utilizate în oftalmologie.	1		2		4	7
12.	Farmacologia clinică a antibioticelor și a altor antibacteriene cu structură chimică diversă. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu infecții cauzate de bacterii. Farmacologia clinică a antisepticelor folosite în oftalmologie.	2		1		4	7
13.	Farmacologia clinică a medicamentelor antifungice. Medicația antivirală. Agenți antiprotozoici. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu infecții cauzate de fungi, virusuri sau protozoare.	1		2		4	7
14.	Farmacologia clinică a antibioticelor și a altor antibacteriene cu structură chimică diversă. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu infecții cauzate de bacterii. Farmacologia clinică a antisepticelor folosite în oftalmologie.	1		2		4	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:15/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
15.	Interacțiunile medicamentoase în practica oftalmologică. Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Reacțiile adverse cauzate de medicamente frecvent întâlnite în oftalmologie. Patologii oftalmologice cauzate de medicamente.	1		2		4	7
16.	COLOCVIU	-		2		-	2
	Total ore modul	14		18		40	72

Anul III

Modul de specialitate: OFTALMOLOGIE

1.	Semiologia afecțiunilor cristaliniene. Clasificarea afecțiunilor cristaliniene.	1	2	2	5	13	18
2.	Anomalii congenitale ale cristalinului (de mărime, formă, poziție, sindroame generale cu anomalii cristaliniene).	1	2	2	5	13	18
3.	Cataracta congenitală. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
4.	Cataractele dobândite (presenilă, senilă, patologică, complicată, traumatică, secundară).	1	2	2	5	13	18
5.	Modificările de poziție ale cristalinului: ectopii, subluxații, luxații. Etiologie, tablou clinic, diagnostic, tactici de tratament și complicații.	1	2	2	5	13	18
6.	Principii terapeutice moderne în cataracta uni sau bilaterală, congenitală și senilă.	1	2	2	5	13	18
7.	Semiologia și clasificarea afecțiunilor pupilare (reflexe pupilare). Anomalii congenitale ale pupilei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
8.	Patologiile pupilare (tulburări statice, dinamice, sindroame pupilare, pupila tonică, sindrom Adie). Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
9.	Anizocoria. Anomalii pupilare în traumatismele craniene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
10.	Semiologia și clasificarea patologiilor retiniene. Anomalii congenitale ale retinei (de pigmentare, de structură, maculare și vasculare).	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:16/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
11.	Degenerescente tapeto-retiniene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
12.	Eredo-degenerescentele corioretiniene și anomalii funcționale ale retinei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
13.	Tumorile benigne și maligne ale retinei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
14.	Afecțiunile vasculare ale retinei. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
15.	Degenerescenta maculară legată de vârstă. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
16.	Retinopatii (diabetică, hipertensivă, înhemopatii, gravidică, traumatică, infecțioase). Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
17.	Dezlipirea de retină. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și principii de tratament.	1	2	2	5	13	18
18.	Semiologia și clasificarea afecțiunilor corpului vitros. Anomalii congenitale ale corpului vitros și ale sistemului vascular fetal.	1	2	2	5	13	18
19.	Afecțiunile infecțioase, parazitare, degenerative și traumatice ale corpului vitros. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
20.	Hemoragia vitreană. Tracțiunile vitreene. Opacitățile vitreene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
21.	Semiologia și clasificarea afecțiunilor nervului optic. Anomalii congenitale ale papilei și nervului optic. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
22.	Edemul papilar, staza papilară, sindromul Foster Kennedy, papilitele. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
23.	Atrofia optică. Tumorile papilei și alenevului optic. Neurite optice ischemice. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
24.	Vederea binoculară. Metodele de examinare.	1	2	2	5	13	18
25.	Patologiile vederii binoculare. Anomaliile congenitale ale motilității oculare. Etiopatogenie,	1	2	2	5	13	18

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:17/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	tablou clinic, diagnostic și tratament.						
26.	Heteroforiile. Heterotropiile. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
27.	Paralizii oculomotorii. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
28.	Nistagmusul (congenital, optochinetic, vestibular). Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
29.	Diagnosticul diferențial tipurilor de strabism.	1	2	2	5	13	18
30.	Anatomia și fiziologia căilor optice intracraniene.	1	2	2	5	13	18
31.	Leziunea căilor optice retrochiasmatică. Hemi-anopsii, cecitate corticală și sindroame psihovizuale. Etiopatogenie, tablou clinic și diagnostic.	1	2	2	5	13	18
32.	Sindromul chiasmatic, arahnoidite optochiasmatică, nevrile chiasmatică. Etiopatogenie, tablou clinic și diagnostic.	1	2	2	5	13	18
33.	Patologia oculară în intoxicații și boli profesionale	1	2	2	5	13	18
34.	Manifestări oculare în bolile metabolice	1	2	2	5	13	18
35.	Bolile de sistem – complicații oculare	1	2	2	5	13	18
	Total ore modul	35	70	70	175	455	630

Modul conex: ONCOLOGIE

1.	Incidența tumorilor ochiului și orbitei. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic. Morfologia tumorilor. Tratamentul. Prognosticul. Metodele de profilaxie.	1		2		3	6
2.	Tumorile benigne și maligne ale cavității nazale și sinusurilor paranazale. Morbiditatea și mortalitatea, clinica, diagnosticul și tratamentul tumorilor cavității nazale și sinusurilor paranazale. Factorii de risc.	1		2		4	7
3.	Tumorile extraviscerale ale gâtului. Morbiditatea tumorilor benigne și maligne. Clasificarea clinico-morfologică. Clinica tumorilor mezenhimale, adipoase, vasculare, neurogene. Principiile de diagnostic și	1		2		3	6

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:18/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	tratament. Prognosticul.						
4.	Tumorile glandei tiroide. Morbilitatea și mortalitatea tumorilor glandei tiroide. Clinica, diagnosticul și tratamentul tumorilor glandei tiroide. Prognosticul.	1		2		3	6
5.	Tumorile pielii. Statistica, factorii de risc și maladiile precanceroase. Morfologia. Clinica, diagnosticul și principiile de tratament al cancerului cutanat.	1		2		3	6
6.	Colocviu	-		-		-	5
	Total ore modul	5		10		16	36
Modul conex: OFTALMOFTIZIATRIA							
1	Istoricul tuberculozei, epidemiologia, etiologia și patogenia tuberculozei.	2		1		4	7
2	Depistarea și diagnosticul tuberculozei. Tratamentul tuberculozei	1		1		3	5
3	Primoinfecția tuberculoasă latentă. Particularitățile tuberculozei primare. Complexul tuberculos primar. Tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici. Complicațiile tuberculozei primare. Primoinfecția tuberculoasă latentă. Particularitățile tuberculozei primare. Complexul tuberculos primar. Tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici. Complicațiile tuberculozei primare.	2		1		4	7
4	Profilaxia tuberculozei. Controlul infecției TB. Organizarea controlului tuberculozei în RM. Modelul centrat pe pacient al îngrijirilor medicale pentru bolnavii de tuberculoză.	2		1		4	7
5	Tuberculoza extrarrespiratorii. Tuberculoza ochiului.	2		1		4	7
6	Colocviu	-		2		-	2
	Total	9		7		19	35
Modul conex: OTORINOLARINGOLOGIE							
	Denumirea temei						
	Denumirea temei						
	...						
	Total ore modul						
Modul conex: NEUROLOGIE ȘI NEUROGHIRURGIE							
	Denumirea temei						
	Denumirea temei						

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:19/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
...							
	Total ore modul						
Modul conex: CHIRURGIA ORO-MAXILO-FACIALĂ							
1.	Principii de organizare a serviciului medical de chirurgie oro-maxilo-facială. Serviciul de ambulator și de staționar. Pregătirea cavității bucale la pacienții planificați pentru intervenții chirurgicale oftalmologice.	1	4	2			7
2.	Furunculul și carbunculul facial. Complicațiile posibile (flebita, tromboflebita, tromboflebita septică a venelor faciale și orbitale, tromboza sinusului cavernos, sepsisul, abcese și flegmonele logelor limitrofe, abcesul orbitei) – diagnosticul, tratamentul, profilaxia.	1	4	2			7
3.	Flegmonul orbitei de origine odontogenă – simptomatologia, diagnosticul, tratamentul. Sinuzita maxilară de cauză dentară.	1	4	2			7
4.	Fractura complexului zigomatic. Simptomatologia, diagnosticul, principiile de tratament. Complicațiile oftalmologice posibile.	1	4	2			7
5.	Fracturile de maxilă. Simptomatologia, diagnosticul, principiile de tratament. Complicațiile oftalmologice posibile. Plastia reconstructivă în chirurgia oro-maxilo-facială.	1	4	2			7
	Colocviu			1			1
	Total ore modul	5	20	11			36
Anul IV							
Modul de specialitate: OFTALMOLOGIE							
1.	Anatomia, fiziologia și circulația umorii apoase. Tensiunea intraoculară.	1	2	2	5	12	17
2.	Glaucom primar cu unghi deschis. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
3.	Glaucom normotensiv. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
4.	Hipertensiune oculară. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
5.	Glaucom primar cu unghi închis. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
6.	Glaucom secundar inflamator (uveitic). Etiopa-	1	2	2	5	12	17

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:20/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	togenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.						
7.	Glaucom steroid. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
8.	Glaucom congenital. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
9.	Criza glaucomatociclitică (Sindromul Posner-Schlossman). Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferențial și tratament.	1	2	2	5	12	17
10.	Iridociclitaheterocromatică Fuchs. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferențial și tratament.	1	2	2	5	12	17
11.	Tratamentul medicamentos al glaucomului. Principalele grupe de preparate. Mecanismul de acțiune. Contraindicații. Reacții adverse. Principii de tratament și complicații.	1	2	2	5	13	18
12.	Screening-ul glaucomului.	1	2	2	5	12	17
13.	Tratamentul laser în chirurgia glaucomului. Tipuri de intervenții, indicații, contraindicații și conduita postoperatorie.	1	2	2	5	13	18
14.	Tratamentul chirurgical în chirurgia glaucomului. Tipuri de intervenții, indicații, contraindicații și conduita postoperatorie.	1	2	2	5	12	17
15.	Hipotonia oculară. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
16.	Semiologia și clasificarea traumatismelor globului ocular.	1	2	2	5	12	17
17.	Contuziile globului și anexelor globului ocular. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
18.	Plăgile globului și anexelor globului ocular. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
19.	Corpuri străini extraoculari și intraoculari. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	13	18
20.	Arsurile fizice și chimice ale globului ocular. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17
21.	Afectarea oculară în traumatismele craniocerebrale. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.	1	2	2	5	12	17

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 08****Data: 21.02.2020****Pag:21/57**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
22.	Semiologia afectării oculare în patologiile SNC. Neuro-oftalmologia.	1	2	2	5	12	17
23.	Diplopia. Etiologie, clasificare, metode de diagnostic, opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
24.	Ambliopia. Etiologie, clasificare, metode de diagnostic, opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
25.	Scăderea tranzitorie a vederii. Etiologie, patogenie, clasificare, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
26.	Cefaleea și simptomatologia oculară. Migrena oftalmică. Examenul oftalmologic în cefalalgie.	1	2	2	5	12	17
27.	Afectarea oculară în patologia glandei tiroidiene. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
28.	Afectarea oculară în diabetul zaharat. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
29.	Retinopatia diabetică. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	13	18
30.	Edemul macular diabetic. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
31.	Retinopatia hipertensivă. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
32.	Afectarea oculară în patologiile reumatice. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
33.	Hipercolesterolemia. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
34.	Afectarea oculară în patologiile hematologice. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.	1	2	2	5	12	17
35.	Patologia oculară și sindroamele malformative (anomalii ale fetei, craniului, sistemului nervos central, sindroame multiple cu participare oculară)	1	2	2	5	12	17
36.	Patologia oculară în intoxicații și boli profesionale.	1	2	2	5	12	17
37.	Utilizarea laserului în oftalmologie. Domenii de aplicabilitate, indicații, contraindicații, lentile utilizate, conduita postoperatorie și reguli	1	2	2	5	12	17

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:22/57

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
	de proiecție.						
38.	Complicațiile oculare diabetice ce necesită intervenție chirurgicală. Vitrectomia – indicațiile, rezultatele așteptate, complicațiile posibile.	1	2	2	5	12	17
39.	Lazercoagularea retinei în edem macular diabetic, indicațiile, metodele de efectuare, rezultatele așteptate.	1	2	2	5	12	17
40.	Anti VEGF terapia in retinopatia diabetica si edem macular, actiunea, indicatiile, metoda, complicatiile.	1	2	2	5	12	17
41.	Evaluarea rezultatelor rezonanței magnetice oculare (RMN) în patologia oculo-orbitară	1	2	2	5	12	17
42.	Patologia oculară și bolile endocrine	1	2	2	5	12	17
43.	Simulația și disimulația în oftalmologie. Comisia vitalitate.	1	2	2	5	12	17
	Total ore modul	43	86	86	215	523	738
Modul conex: NEURO-OFTALMOLOGIE							
1.	Denumirea temei						
2.	Denumirea temei						
3.							
4.	...						
	Total ore modul						

C. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA PROGRAMU LDE INSTRUIRE

Anul I

OFTALMOLOGIE

Particularitățile anatomice și fiziologice ale analizatorului optic.
Embriologia și anatomia globului ocular și a anexelor globului ocular. Căile vizuale.
Fiziologia vederii: optica geometrică, funcțiile ochiului ca aparat optic, fotochimia vederii, electrofiziologia retinei, adaptarea la lumină și întuneric, vederea în culori.
Structuri nervoase implicate în procesul vizual, structuri nervoase conexe căilor vizuale.
Anatomia analizatorului vizual. Segmentele analizatorului vizual.
Anatomie, fiziologie, semiologia patologiei orbitare. Anomalii congenitale ale orbitei și ale conținutului său.
Anatomia descriptivă a orbitei.
Comunicările orbitei.
Anatomia și fiziologia pleoapelor. Vascularizarea și inervarea pleoapelor.
Anatomia și fiziologia aparatului lacrimal.
Tunicile globului ocular.
Vascularizarea și inervația globului ocular.
Motilitatea globului ocular.
Anatomia și fiziologia irisului. Tipurile de iris. Vascularizarea și inervarea.
Anatomia unghiului cornean. Tehnici de vizualizare a unghiului cornean. Gonioscopia. Tehnica van Herick.
Anatomia și fiziologia corpului ciliar și coroidei.
Anatomia și fiziologia cristalinului.
Corpul vitros: anatomia, fiziologia, semiologia corpului vitros. Anomalii congenitale ale corpului vitros și ale sistemului vascular fetal.
Anatomia și fiziologia retinei. Vascularizarea și inervarea.
Anatomia, fiziologia și vascularizarea nervului optic.
Căile optice ale analizatorului vizual.
Funcțiile principale ale analizatorului vizual. Structura și funcțiile celulelor fotoreceptoare. Ciclul vizual al rodopsinei și iodopsinei.
Senzația de lumină. Acuitatea vizuala. Metodele de examinare.
Vederea periferică. Câmpul vizual, metodele de examinare. Modificările de câmp vizual. Etiopatogenie, tipurile de dereglări ale câmpului vizual. Interpretarea perimetriei computerizate (Fixation Loss, False POS/NEG Errors, Total Deviation, Pattern Deviation, MD, PSD, VFI).
Simțul cromatic. Teoriile simțului cromatic. Dereglarea senzației de culoare. Metode de examinare.
Sistemul optic ocular. Puterea de refracție a mediilor optice. Refracția clinică și metodele de examinare.
Acomodația globului ocular. Amplitudinea de acomodare. Tulburările acomodației. Presbiopia.
Corectarea viciilor de refracție, chirurgia refractivă a corneei
Simptomatologia, clasificarea, tratamentul și complicațiile miopiei și hipermetropiei. Regulile de corecție ale miopiei și hipermetropiei.
Semiologia afecțiunilor palpebrale.
Chalazionul. Etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:24/57

Cheratita neuroparalitică, lagoftalmică, keratomalacia, keratopatii medicamentoase. Afecțiuni corneene degenerative, congenitale și dobândite. Cicatrici coneene – clinică și tratament. Tumori corneo-conjunctivale

Hordeolum. Abcesul pleoapelor. Blefaritele. Etiologie, tablou clinic, tratamentul și profilaxie.

Tulburări de statică și dinamică palpebrală. Etiologie, clasificare, tablou clinic și tratament.

Blefarospasmul. Ptoza palpebrală. Etiologie, tablou clinic și tratament.

Lagoftalmul. Dermatozele palpebrale. Etiologie, tablou clinic și tratament.

Afecțiunile inflamatorii ale orbitei. Exoftalmia și enoftalmia (uni și bilaterale, exoftalmia în cursul bolilor generale, vasculară, metastatică, în afecțiuni de vecinătate). Tumori orbitare (diagnostic, principii terapeutice)

Traumatologia oculară. Contuziile globului și anexelor globului ocular. Plăgile anexelor și ale globului ocular. Corpii străini cu localizare la nivelul anexelor și intraoculari.

Afecțiuni inflamatorii,dermatoze.Tulburări de statică și dinamică palpebrală. Tumori palpebrale

Tumorile benigne și maligne ale pleoapelor. Tabloul clinic și tratamentul.

Traumatismele pleoapelor. Etiologia, clasificarea și tratamentul. Tehnici de sutură.

Examenul general al bolnavului în Oftalmologie. Tehnica și metodică examenului ocular. Examenul clinic și funcțional, metode de examinare a polului anterior, posterior și anexele globului ocular

Luminatul lateral; biomicroscopie, oftalmoscopie, tonometrie, gonioscopie, diafanoscopie, oftalmodinamometrie

Explorarea acuității vizuale. Examenul refracției oculare. Examenul subiectiv și obiectiv: skiascopia, astigmatometria, refractometria, keratometria, autorefractometria computerizată.

Corpul vitros: anatomia, fiziologia, semiologia corpului vitros. Anomalii congenitale ale corpului vitros și ale sistemului vascular fetal. Afecțiunile corpului vitros: inflamatorii, parazitare, degenerative, traumatice, hemoragia vitreană.

Căile optice intracraniene. Anatomie, fiziologie. Sindromul chiasmatic, arahnoidite optochiasmatic, nevrile chiasmatic. Leziunea căilor optice retrochiasmatic. Hemianopsii; cecitate corticală, sindroame psiho-vizuale

Anul II

OFTALMOLOGIE

Semiologia afecțiunilor conjunctivale. Conjunctivitele acute bacteriene. Etiologia, tabloul clinic, tratamentul și profilaxia.

Conjunctivita gonococică a copilului și adultului, etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.

Conjunctivita difterică. Etiologie, tablou clinic, tratament și profilaxie.

Conjunctivita adenovirală. Etiologie, tablou clinic, tratament. Conjunctivita herpetică. Etiologie, tablou clinic, tratament.

Conjunctivitele non-infecțioase. Etiologie, clasificare, tablou clinic și tratament. Conjunctivitele alergice. Etiologie, tablou clinic și tratament.

Tumori conjunctivale. Clasificare, tablou clinic și tratament. Pterigion. Etiologie, clasificare, tablou clinic, tehnici operatorii moderne.

Semiologia afecțiunilor aparatului lacrimal. Anomalii congenitale ale aparatului lacrimal.

Afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale glandelor lacrimale. Etiologie, tabloul clinic și tratament.

Afecțiuni inflamatorii acute și cronice ale căilor lacrimale. Etiologie, tabloul clinic și tratament.

Incizia flegmonului sacului lacrimal și abcesului palpebral.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:25/57

Corecția ectropionului și entropionului palpebral.
Sindrom de ochi uscat. Etiologie, clasificare etiopatogenetică, tablou clinic, gradele de severitate, teste de diagnostic, tratament.
Semiologia patologiile orbitale. Afecțiunile inflamatorii ale orbitei. Etiologie, patogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Exoftalmia și enoftalmia. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament. Tumorile orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament. Traumatismele orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic, tratament.
Tumorile orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament. Traumatismele orbitale. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia patologiilor corneene și metode de examinare. Anomaliile congenitale ale corneei (de dimensiune, de formă, keratocon, distrofii corneene). Etiologie, patogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiuni infectioase ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiuni non-infectioase (keratita neuroparalitică, lagofthalmică, keratomalacia și keratopatia medicamentoasă) ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiuni degenerative ale corneei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament. Endoteliopatii. Cheratoconjunctivita alergică.
Cicatrici corneale. Ulcerul cornean. Etiologie, semiologie, diagnostic clinic și tratament.
Tumori corneo-conjunctivale. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Chirurgia refractivă. Indicații, complicații, tehnici chirurgicale, evidența postoperatorie.
Semiologia patologiilor sclerale. Anomalii congenitale ale sclerei.
Afecțiuni sclerale infectioase, non-infectioase și degenerative. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia afecțiunilor uveei. Clasificarea afecțiunilor uveei. Anomaliile congenitale ale uveei. Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiunile infectioase ale irisului și corpului ciliar (irite, iridociclite). Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiunile infectioase ale coroidei (coroidite, endoftalmite, leziuni vasculare ale coroidei). Etiologie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Pupila: anatomia, fiziologia, semiologia pupilei – reflexe pupilare. Farmacodinamica pupilei. anomalii congenitale ale pupilei.
Patologia pupilei (tulburări statice, dinamice, sindroame pupilare, pupila tonică, sindrom Adie).
Patologia. Anizocoria. anomalii pupilare în traumatismele craniene.
Oftalmia simpatică. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Uveo-meningite. Afecțiuni degenerative ale uveei. Etiologie, tablou clinic, diagnostic și tratament. Tumorile uveei.
Examenul funcțional al retinei. Examenul câmpului vizual (metode cinetice, statice). Examenul simțului cromatic, adaptometria.
Ecografia globului ocular și orbitei - tehnică, interpretare
Examenul radiologic în oftalmologie. Evaluarea radiologică simplă. Explorarea radiologică cu mijloace de contrast (dacriocistografia, flebografia și arteriografia orbitară).

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:26/57

Anul III

OFTALMOLOGIE

Semiologia afecțiunilor cristaliniene. Clasificarea afecțiunilor cristaliniene.
Anomalii congenitale ale cristalinului (de mărime, formă, poziție, sindroame generale cu anomalii cristaliniene).
Cataracta congenitală. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Cataractele dobândite (presenilă, senilă, patologică, complicată, traumatică, secundară).
Modificările de poziție ale cristalinului: ectopii, subluxații, luxații. Etiologie, tablou clinic, diagnostic, tactici de tratament și complicații.
Principii terapeutice moderne în cataracta uni sau bilaterală, congenitală și senilă.
Semiologia și clasificarea afecțiunilor pupilare (reflexe pupilare).
Anomalii congenitale ale pupilei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Patologiile pupilare (tulburări statice, dinamice, sindroame pupilare, pupila tonică, sindrom Adie). Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Anizocoria. Anomalii pupilare în traumatismele craniene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia și clasificarea patologiilor retiniene. Anomalii congenitale ale retinei (de pigmentare, de structură, maculare și vasculare).
Degenerescențe tapeto-retiniene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Eredo-degenerescențele corioretiniene și anomalii funcționale ale retinei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Tumorile benigne și maligne ale retinei. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afecțiunile vasculare ale retinei. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Degenerescența maculară legată de vârstă. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Retinopatii (diabetică, hipertensivă, înhemopatii, gravidică, traumatică, infecțioase). Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Dezlipirea de retină. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și principii de tratament.
Semiologia și clasificarea afecțiunilor corpului vitros. Anomalii congenitale ale corpului vitros și ale sistemului vascular fetal.
Afecțiunile infecțioase, parazitare, degenerative și traumatice ale corpului vitros. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Hemoragia vitreană. Tracțiunile vitreene. Opacitățile vitreene. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia și clasificarea afecțiunilor nervului optic. Anomalii congenitale ale papilei și nervului optic. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Edemul papilar, staza papilară, sindromul Foster Kennedy, papilitele. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Atrofia optică. Tumorile papilei și alenevului optic. Neuritele optice ischemice. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Vederea binoculară. Metodele de examinare.
Patologiile vederii binoculare. Anomaliile congenitale ale motilității oculare. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Heteroforiile. Heterotropiile. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:27/57

Paralizii oculomotorii. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.
Nistagmusul (congenital, optochinetic, vestibular). Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, tehnici de diagnostic și tratament.
Diagnosticul diferențial tipurilor de strabism.
Anatomia și fiziologia căilor optice intracraniene.
Leziunea căilor optice retrochiasmatică. Hemianopsii, cecitate corticală și sindroame psiho-vizuale. Etiopatogenie, tablou clinic și diagnostic.
Sindromul chiasmatic, arahnoidite optochiasmatică, nevrite chiasmatică. Etiopatogenie, tablou clinic și diagnostic.
Patologia oculară în intoxicații și boli profesionale
Manifestări oculare în bolile metabolice
Bolile de sistem – complicații oculare

Anul IV

OFTALMOLOGIE

Anatomia, fiziologia și circulația umorii apoase. Tensiunea intraoculară.
Glaucom primar cu unghi deschis. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Glaucom normotensiv. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Hipertensiune oculară. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Glaucom primar cu unghi închis. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Glaucom secundar inflamator (uveitic). Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Glaucom steroid. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Glaucom congenital. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Criza glaucomatociclică (Sindromul Posner-Schlossman). Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferențial și tratament.
Iridociclitaheterocromică Fuchs. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic, diagnostic diferențial și tratament.
Tratamentul medicamentos al glaucomului. Principalele grupe de preparate. Mecanismul de acțiune. Contraindicații. Reacții adverse. Principii de tratament și complicații.
Screening-ul glaucomului.
Tratamentul laser în chirurgia glaucomului. Tipuri de intervenții, indicații, contraindicații și conduita postoperatorie.
Tratamentul chirurgical în chirurgia glaucomului. Tipuri de intervenții, indicații, contraindicații și conduita postoperatorie.
Hipotonia oculară. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia și clasificarea traumatismelor globului ocular.
Contuziile globului și anexelor globului ocular. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Plăgile globului și anexelor globului ocular. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Corpii străini extraoculari și intraoculari. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Arsurile fizice și chimice ale globului ocular. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Afectarea oculară în traumatismele crano-cerebrale. Etiopatogenie, tablou clinic, diagnostic și tratament.
Semiologia afectării oculare în patologii SNC. Neuro-oftalmologia.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:28/57

Diplopia. Etiologie, clasificare, metode de diagnostic, opțiuni terapeutice.
Ambliopia. Etiologie, clasificare, metode de diagnostic, opțiuni terapeutice.
Scăderea tranzitorie a vederii. Etiologie, patogenie, clasificare, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Cefaleea și simptomatologia oculară. Migrena oftalmică. Examenul oftalmologic în cefalalgie.
Afectarea oculară în patologia glandei tiroidiene. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Afectarea oculară în diabetul zaharat. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Retinopatia diabetică. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Edemul macular diabetic. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Retinopatia hipertensivă. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Afectarea oculară în patologii reumatice. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Hipercolesterolemia. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Afectarea oculară în patologii hematologice. Etiopatogenie, clasificare, tablou clinic, diagnostic și opțiuni terapeutice.
Patologia oculară și sindroamele malformative (anomalii ale feței, craniului, sistemului nervos central, sindroame multiple cu participare oculară)
Patologia oculară în intoxicații și boli profesionale.
Utilizarea laserului în oftalmologie. Domenii de aplicabilitate, indicații, contraindicații, lentile utilizate, conduita postoperatorie și reguli de proiectie.
Complicațiile oculare diabetice ce necesita interventie chirurgicală. Vitrectomia – indicațiile, rezultatele așteptate, complicațiile posibile.
Lazercoagularea retinei în edem macular diabetic, indicațiile, metodele de efectuare, rezultatele așteptate.
Anti VEGF terapia in retinopatia diabetica si edem macular, actiunea, indicatiile, metoda, complicatiile.
Evaluarea rezultatelor rezonanței magnetice oculare (RMN) în patologia oculo-orbitară
Patologia oculară și bolile endocrine
Simulația și disimulația în oftalmologie. Comisia vitalitate

D. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR CONEXE LA PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

Anul II

FARMACOLOGIE CLINICĂ ȘI FARMACOTERAPIE

- 1. Aplicarea principiilor farmacocinetice, farmacodinamice și farmacogenetice individualizate în selectarea și utilizarea rațională a medicamentelor. Conceptul de farmacoterapie rațională. Principiile de prescriere și de dozare rațională a medicamentelor. Sistemul – Formular. Formularul național farmacoterapeutic. Standardul minim de medicamente folosite în tratamentul celor mai răspândite boli și stări patologice în practica oftalmologică.**

Principii farmacocinetice:

factorii de transfer a medicamentelor prin membrane. Absorbția medicamentelor, biodisponibilitatea și rata de administrare. Distribuția, biotransformarea și excreția medicamentelor.

Principii farmacodinamice:

Receptorii fiziologici și răspunsul specific la medicamente. Variabilități farmacodinamice individuale. Structura și funcția famililor de receptori fiziologici. Mesageri transmițători secunzi și canale ionice. Subtipurile de receptori și localizarea lor anatomică în țesuturile oculare și răspunsul farmacologic la medicamente. Desensibilizarea receptorilor și opțiunile de reglare a lor.

Principii farmacogenetice:

Importanța variabilității farmacogenetice în răspunsul la medicamente. Bazele genomice ale farmacogeneticii. Trialurile farmacogenetice și rolul lor în farmacoterapia rațională a pacientului. Rolul farmacogeneticii în practica clinică oftalmologică. Studiul polimorfismelor genetice. Fenotipurile farmacogenetice.

Variațiile genetice ce afectează farmacocinetica medicamentelor. Polimorfismul de tip debrisochin/sparteină - (CYP2D6). Consecințele clinice ale polimorfismului debrisochin/sparteină - (CYP2D6). Polimorfismul de tip metfenitoină (CYP2C19). Alte polimorfisme genetice de interes practic pentru farmacocinetica medicamentelor folosite în oftalmologie.

Variațiile genetice ce afectează farmacodinamia medicamentelor. Deficiența glucozo - 6 fosfat dehidrogenazei. Medicamentele ce pot cauza hemoliză. Medicamentele care trebuie evitate în porfirie. Alte defecte enzimatică și tulburări moleculare cu interes pentru farmacogenetică. Hipertermia malignă. Glaucom cauzat de glucocorticoizi. Variabilitatea genetică a receptorilor pentru medicamente. Rezistența ereditară la Varfarină și alte anticoagulante orale. Rezistența la Insulină.

Conceptul de farmacoterapie rațională:

Selectarea medicamentelor de elecție și alternativă. Alegerea medicamentului în dependență de: categoria din care face parte pacientul; comorbidități; rezultatele trialurilor clinice ale medicinei bazate pe dovezi.; interacțiunile medicamentoase; influența asupra calității vieții pacientului ș.a.. Complanța. Factorii ce afectează complianța. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Rolul cronoterapiei în oftalmologie.

Procesul terapeutic. Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic. Interacțiunea dintre medicament și proces patologic. Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic în farmacoterapia de lungă durată. Efectul farmacoterapeutic și adaptarea.

Monitorizarea farmacoterapiei. Monitorizarea efectului terapeutic al medicamentului. *Principiile de prescriere și dozare rațională a medicamentelor.*

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:30/57

Sistemul – Formular: Metodele de selectare a substanțelor medicamentoase.principiile de funcționare a sistemului – Formular. Formularul național farmacoterapeutic. Standardul minim de medicamente folosite în tratamentul celor mai răspândite boli și stări patologice în practica oftalmologică.

2. Farmacologia clinică a analgezicelor opioide și a analgezicelor antipiretice. Farmacologia clinică a anesteziilor locale utilizate în practica oftalmologică. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu sindrom algic.

Farmacologia clinică a analgezicelor opioide exogene. Farmacocinetica și farmacodinamia. Preparatele analgezice opioide: Agoniști deplini; Agoniști-antagoniști (agoniști parțiali); Antagoniști puri.

Administrarea epidurală și subarahnoidală a analgezicelor opioide. Analgezia spinală selectivă și mecanismul analgeziei segmentare. Dinamica analgeziei după administrarea epidurală a unor analgezice opioide. Indicațiile și contraindicațiile analgezicelor opioide. Interacțiunile analgezicelor opioide . Toleranța și dependența medicamentoasă. Sindromul de abinență. Reacțiile adverse cauzate de analgezicele opioide. Intoxicații acute cu analgezice opioide și principii de tratament.

Farmacologia clinică a analgezicelor neopioide: Acidul acetilsalicilic și derivații săi; Derivați de paraaminofenol (acetaminofen); Derivați indolici (indometacinul, sulindacul, tolmetinul); Derivați de acid piranocarboxilic (etodolac); Derivați antranilici (fenamafi); Derivați de aril (tolmetin, ketorolac, diclofenac); Derivați ai acidului propionic (ibuprofen, fenoprofen, flurbiprofen, ketoprofen, naproxen, axaprozina); Oxacami (piroxicam, meloxicam, ampiroxicam, droxicam, pivoxicam, tenoxicam); Derivați pirazolidindionici (fenilbutazona, azapropazona). Inhibitorii selectivi ai ciclooxigenazei-2 . Particularitățile utilizării lor în oftalmologie.

Farmacologia clinică anesteziilor locale (Cocaina, Procaina, Clorprocaina, Lidocaina, Mepivacaina, Bupivacaina, Etidocaina, Tetracaina, Oxibuprocaina, Proparacaina ș.a.). Mecanismul de acțiune al anesteziilor locale. Influența structurii asupra activității (Puterea. Începutul acțiunii. Tahifilaxia. Durata acțiunii). Farmacocinetica anesteziilor locale. Farmacodinamia anesteziilor locale. Acțiunea anesteziilor locale folosite în oftalmologie asupra organismului (sistemul cardiovascular, sistemul respirator, SNC, sistemul imun, musculatura striată). Reacțiile adverse și interacțiunile medicamentoase cauzate de anesteziile locale.

Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu sindrom algic. Complexul regional în sindromul algic. Particularitățile anesteziilor generale și locale în oftalmologie. Selectarea analgezicelor și a anesteziilor locale în dependență de gradul lor de eficacitate. Trialurile clinice și rolul medicinei bazate pe dovezi în farmacoterapia rațională a sindromului algic. Măsurarea clinică a durerii și analgezia controlată de pacient.

3. Bazele farmacologiei clinice a medicamentelor antihipertensive. Farmacologia clinică a medicației vasoconstrictoare. Decongestivele oculare.

Medicația antihipertensivă:

Farmacologia clinică a diureticilor. Inhibitori ai carboanhidrazei (Dorzolamid, Brinzolamid ș.a.). Medicamente cu acțiune alfa-2 adrenergică (Dipivefrina, Clonidina, Apraclonidina, Brimonidina ș.a.) folosite în oftalmologie. Farmacologia clinică a alfa-1 adrenoblocanților (Prazosin, Tetazosin, Doxazosin ș.a.).

Farmacologia clinică a beta-adrenoblocanților (Metipranolol, Timolol, Carteolol, Betaxolol, Levibunolol, Penbutolol, Carvedilol, Nebivolol, Esmolol ș.a.).

Vasodilatatoare (Minoxidilul, Nitroprusiatul de sodiu, Diazoxid, Fenoldopam ș.a.).

Farmacologia clinică a blocanților canalelor de calciu (Verapamil, Diltiazem, Amlodipina, Felodipina, Isradipina, Nicardipina, Nisoldipina, Clevidipina ș.a.).

Farmacologia clinică a medicamentelor ce inhibă enzima de conversie a angiotensinei (Captopril, Enalapril, Benazepril, Moexipril, Perindopril, Ramipril, Trandolapril ș.a.).

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:31/57

Farmacologia clinică a blocantelor receptorilor angiotensinici-1((Losartan, Valsartan, Azilsartan, Eprosartan, telmisartan, Olmesartan ș.a.).

Farmacologia clinică a medicației vasoconstrictoare și a decongestivelor oculare (Fenilefrina, Nafazolina, Tetrahidrozolina ș.a.).

4. Farmacologia clinică a medicamentelor antiinflamatoare și cu influență asupra proceselor imune. Glucocorticoizii în oftalmologie. Farmacologia clinică a medicației antialergice. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu afecțiuni inflamatorii sau alergice.

Antiinflamatoarele steroidiene: Farmacologia clinică a glucocorticoizilor naturali. Farmacologia clinică a glucocorticoizilor sintetici. Corticoizii pentru administrarea topică.

Glucocorticoizii în oftalmologie. Glucocorticosteroizi utilizați topic (Dexametazonă, Prednisolon, Fluorometolonă, Loteprednol, Rimexolonă, Difluprednat, Fluocinolonă ș.a.) Raportul dintre potența relativă și cost. Reacțiile adverse și toxice cauzate de glucocorticoizi.

Antiinflamatoarele nesteroidiene: Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor nesteroidiene neselective. Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor nesteroidiene ce inhibă selectiv ciclooxygenaza – 2 (COX-2).

Particularitățile antiinflamatoarelor nesteroidiene folosite topic în oftalmologie (Flurbiprofen, Ketorolac, Diclofenac, Bromfenac, Nepafenac ș.a.).

Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților cu conjunctivită cheratită, uveită, blefarită, dacrioadenită, dacriocistită, canaliculită ș.a.

Medicația antialergică: Farmacologia clinică a medicamentelor ce blochează receptorii histaminici-1 (H1):

- Blocantele receptorilor H1 de generația întâia (Difenhidramina, Prometazina, Cloropiramina, Clemastina, Quifenadina ș.a.).
- Blocantele receptorilor H1 de generația a doua (Loratadina, Acrivastina, Cetirizina, Ebastina, Epinastina, Doxilamina ș.a.). Medicamente obținute pe baza metabolizilor activi ai antihistaminicelor de generația a doua (Fexofenadina, Desloratadina, Norastemizol ș.a.).
- Medicamente formulate ca antihistaminice și stabilizatoare a membranei mastocitelor pentru a fi utilizate în oftalmologie (Feniramina, Antazolina, Emedastina difumarat, Cromoglicatul de sodiu, Lodoxamida, Pemirolast, Nedocromil, Olopatadina clorhidrat, Ketotifen fumarat, Hepotastina, Azelastina, Epinastina ș.a.).
- Medicamente cu efect imunosupresant (Ciclosporina- A, interferon alfa-2b).
- Principiile de selectare a medicamentelor antihistaminice pentru diferite categorii de pacienți (copii, geriatrici, femei însărcinate, mame care alăptează, pacienți cu insuficiență renală, hepatică sau cu afecțiuni cardio-vasculare). Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu afecțiuni antialergice și autoimune. Principii de tratament a pacienților cu șoc anafilactic și edem Quinke. Farmacoterapia bazată pe dovezi și rolul ei în alegerea rațională a medicamentelor antialergice, antiinflamatoare și imunomodulatoare pentru pacienții oftalmologici.

5. Farmacologia clinică a medicamentelor cu influență asupra hemostazei utilizate în oftalmologie.

Medicația antitrombotică și antiplachetară.

Farmacologia clinică a anticoagulantelor cu acțiune directă (Heparina). Preparatele de heparinice cu greutate moleculară mică (Dalteparină, Enoxaparină, Nadroparină, Reviparină, Ardeparină ș.a.).

Alte medicamente de sinteză cu efect antitrombinic ce inactivează factorul Xa (Fondaparinux).

Farmacologia clinică a anticoagulantelor cu acțiune indirectă (Varfarina și alte anticoagulante cu marinate, ș.a.).

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:32/57

Medicamente orale ce inhibă direct factorul de coagulare Xa (Rivaroxaban, Apixaban, Edoxaban ș.a.). Inhibitori direcți ai trombinei: pentru administrare parenterală (Bivalirudin, Argatroban ș.a.); pentru administrare orală (Dabigatran etexilat). Medicamentul (Idarucizumab) folosit în cazul supradozării Dabigatranului.

Farmacologia clinică a medicamentelor ce inhibă agregarea plachetară: (Aspirina); Tienopiridine: (Ticlopidina, Clopidogrelul, Prasugrelul ș.a.); Blocante ale receptorilor plachetari GP IIB/IIIa (Abciximab, Eptifibatid, Tirofiban ș.a.); Medicamente cu efect antiagregant adițional ce acționează direct pe plachete (Dipiridamol, Cilostazol).

Farmacologia clinică a activatorilor plasminogenului (Streptokinaza, Urokinaza, Alteplaza, Reteplaza, Tenecteplaza ș.a.).

Farmacologia clinică a medicației hemostatice. Substanțele medicamentoase ce stimulează agregarea și adезia plachetară. Medicamentele ce măresc formarea trombilor fibrinici. Substanțele medicamentoase ce inhibă sistemul fibrinolitic. *Hemostaticele utilizate local* în practica oftalmologică. *Hemostaticele pentru utilizare sistemică.* Preparatele vitaminei-K. Acidul tranexamic și aminocaproic. Desmopresina. Aprotinina. Etamsilatul. Estrogenii conjugați. Terapia de substituție cu factori –VII-a, VIII, IX recombi nați ai coagulării. Complex protrombinic. Protamină sulfat ș.a.

6. Farmacologia clinică a vitaminelor și a vitaminoidelor. Rolul unor microelemente a unor enzime și a preparatelor biostimulatoare utilizate în oftalmologie.

Farmacologia clinică a vitaminelor: Vitamina-A (Retinol); B1 (Tiamină); B6 (Piridoxină); B12 (Cianocobalamina); Vitamina-C (acidul Ascorbic); vitamina-E (Tocoferolul), vitamina K și acidul Folic ș.a.) utilizate în oftalmologie.

Principiile de selectare a vitaminelor concrete în dependență de efectele oftalmice cauzate de insuficiența anumitor vitamine.

Farmacologia clinică a vitaminoidelor (Beta-Caroten, Retinoizi, plante ce conțin carotenoizi ș.a.)

Substanțe cu acțiune antioxidantă (Superoxiddismutaza, Metilpiridinolul, Retinol acetatul, Tocoferolul acetat, Acidul lipoic ș.a.).

Rolul unor microelemente (Zinc, Seleniu, oxid de Cupru) în oftalmologie.

Farmacologia clinică a medicamentelor cu proprietăți regenerante și reparante utilizate în oftalmologie (Cicocrom-C, Taurina, Polipeptide ș.a.).

Farmacologia clinică a enzimelor proteolitice (Tripsina, Colalizina, Chimotripsina, Chimaza ș.a.).

Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu vitamine, vitaminoides, enzime proteolitice și substanțe regenerante în dependență de categorie, comorbidități, interacțiuni medicamentoase, rezultatele medicinei bazate pe dovezi, polimorfismul genetic și influența asupra calității vieții.

7. Farmacologia clinică a antibioticelor și a altor antibacteriene cu structură chimică diversă. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu infecții cauzate de bacterii. Farmacologia clinică a antisepticelor folosite în oftalmologie

Farmacologia clinică a antibioticelor și a altor antibacteriene cu structură chimică diversă: Penicilinele, Cefalosporinele, Macrolidele, Lincosamidele, Aminoglicozidele, Polimixinele, Tetraciclonele, Glicopeptidele, Sulfamidele, Fluorchinolonele ș.a.

Preparatele antibacteriene topice folosite în practica oftalmologică: Azitromicină, Bacitracină, Cloramfenicol, Gentamicină, Tobramicină, Sulfacetamidă sodică, Ciprofloxacina, Besifloxacina, Levofloxacina, Gatifloxacina, Moxifloxacina ș.a..

Principiile antibioticoterapiei raționale.

Selectarea antibioticelor de elecție și de alternativa în diferite afecțiuni oftalmologice cauzate de diferite bacterii. Tratamentul combinat cu antibiotice. Extinderea spectrului antimicrobian. Mecanismul apariției rezistenței la antibiotice, profilactica și tratamentul lor. Particularitățile folosirii antibioticelor în diferite infecții oftalmologice. Tratamentul infecțiilor mixte. Efectul postantibiotic.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:33/57

Infecțiile nosocomiale, profilactica și tratamentul lor. Interacțiunile antibioticelor cu alte medicamente și cu produsele alimentare. Importanța monitorizării rezultatelor tratamentului cu antibiotice. *Utilizarea rațională a chimioterapicelor cu structură chimică diversă la pacienții oftalmologici. Farmacologia clinică a antisepticelor folosite în oftalmologie.*

8. Farmacologia clinică a medicamentelor antifungice. Medicația antivirală. Agenți antiprotozoici. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților oftalmologici cu infecții cauzate de fungi, virusuri sau protozoare

Farmacologia clinică a medicamentelor antifungice (Amfotericinei-B; Flucitosine; Azoli; Echinocandine ș.a.):

Farmacocinetica. Mecanismul de acțiune și rezistența. Activitatea antifungică și reacțiile adverse. Medicamente antifungice folosite în oftalmologie (Amfotericina-B, Natamicina, Fluconazol, Itraconazol, Ketoconazol, Miconazol ș.a.).

Selectarea tratamentului medicamentos pentru pacientul cu infecții fungice oftalmice ținându-se cont de categoria din care face parte pacientul, de boli concomitente, de agentul patogen, de rezultatele studiilor medicinei bazate pe dovezi, de polimorfismul genetic, de interacțiunile medicamentoase și de influența lor asupra calității vieții.

Farmacologia clinică a medicamentelor antivirale (Medicamentele folosite în tratamentul herpesului simplu și a infecțiilor cu virusul Varicella-Zoster; agenți folosiți în infecții cu Citomegalovirus; agenți antiretrovirali; agenți anti – Influenza; Interferoni și inductori ai Interferonilor ș.a.):

Farmacocinetica. Mecanismul de acțiune și rezistența. Activitatea antivirală și reacțiile adverse. Medicamente antivirale folosite în oftalmologie (Trifluridina, Aciclovir, Valaciclovir, Famciclovir, Foscarnet, Ganciclovir, Valganciclovir, Cidofovir, Interferoni ș.a.).

Selectarea tratamentului medicamentos pentru pacientul cu infecții virale oftalmice ținându-se cont de categoria din care face parte pacientul, de boli concomitente, de agentul patogen, de rezultatele studiilor medicinei bazate pe dovezi, de polimorfismul genetic, de interacțiunile medicamentoase și de influența lor asupra calității vieții.

Farmacologia clinică a medicamentelor antiprotozoice (Diamidine aromatice, Sulfamide, Piremetamine, Imidazoli, Clindamicină; Antiseptice cationice, preparate combinate. ș.a.):

Farmacocinetica. Mecanismul de acțiune și rezistența. Activitatea antiprotozoică și reacțiile adverse.

Medicamente antipatozoice folosite în oftalmologie în patologii cauzate de Acanthamoeba (Propamidină isotionat, Polihexametilen biguanid, Clorhexidină, Imidazoli administrați oral și topic - Fluconazol, Ketoconazol sau Voriconazol, Clindamicină ș.a.).

Folosirea tratamentului combinat la pacienții oftalmologici cu Toxoplasmosă și alte infecții cauzate de protozoare.

Selectarea tratamentului medicamentos pentru pacientul cu infecții protozoice oftalmice ținându-se cont de categoria din care face parte pacientul, de boli concomitente, de agentul patogen, de rezultatele studiilor medicinei bazate pe dovezi, de polimorfismul genetic, de interacțiunile medicamentoase și de influența lor asupra calității vieții.

9. Farmacologia clinică a medicamentelor folosite în unele urgențe oftalmologice, cu scop diagnostic sau ca substituenți ai lichidului lacrimal. Medicația antiglaucomatoasă. Midriaticile și cicloplegicele. Antixeroftalmice și substituenți ai pierderilor de lichide oculare.

Farmacologia clinică a medicamentelor ce îmbunătățesc scurgerea umorii apoase. Farmacologia clinică a parasimpatomimeticelor (Pilocarpina, Aclidina). Administrarea lor în sacul conjunctival. Indicațiile și contraindicațiile simpatomimeticelor antiglaucomatoase. Interacțiunea lor cu alte antiglaucomatoase. Farmacologia clinică a anticolinesterazicelor (Fizostigmina, Demecariul, Ecotiopatul ș.a.) și a simpatomimeticelor (Epinefrina, Dipivefrina ș.a.) folosite ca antiglaucomatoase.

Farmacologia clinică a analogilor prostaglandinei F-2-alfa.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:34/57

Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase ce inhibă producerea umorii apoase. Farmacologia clinică a beta blocantelor (Timolol, Betaxolol, Levobunol ș.a.) folosite ca antiglaucomataose . Particularitățile utilizării lor pe cale sistemică și cea locală. Interacțiunile lor cu clofelina, glicozidele cardiace, antidepresivele triciclice, preparatele de potasiu, antiaritmice și alte medicamente folosite în tratamentul bolnavilor vârstnici cardiaci, astmatici din secțiunile de oftalmologie. Reacțiile adverse provocate de betablocante, profilaxia și tratamentul lor. Farmacologia clinică a diureticelor (Inhibitori ai carboanhidrazei, substanțe osmotice ș.a.) utilizate în tratamentul glaucomului. Particularitățile farmacocineticii și farmacodinamiei ale Furosemidei, Acetazolamidei, Manitolului ș.a. în tratamentul glaucomului. Asocierea diureticelor cu alte antiglaucomataose. Reacțiile adverse cauzate de diuretice, profilaxia și tratamentul lor. Farmacologia clinică a alfa-2-adrenomimeticelelor ca medicație antiglaucomatoasă.

Farmacologia substanțelor medicamentoase combinate cu efect antiglaucomatos (Normoglaucum, Proxocarpin, Xalacom, Proxofelin, Fotil ș.a).

Farmacologia clinică a cicloplegicelor. M-colinoblocantele ca medicamente cicloplegice. Farmacologia alfa-adrenomimeticelelor ca medicație cicloplegică. Midriaticile. Substanțele medicamentoase folosite în oftalmologie în scop diagnostic (Atropina, Scopolamina, Homotropina, Ciclopentolat, Tropicamida ș.a.). Fluorescina sodică utilizată în oftalmologie ca preparat diagnostic în angiografia vaselor retinei, nervului optic și părții anterioare a ochiului. Farmacologia clinică a medicamentelor folosite la pacienții cu afecțiuni ale cristalinului Farmacocinetica și farmacodinamia medicamentelor folosite la pacienții cu cataractă .Farmacologia clinică a antixeroftalmicelor și a substituenților pierderilor de lichide oculare – lubrifiante și lacrimi artificiale (Tiloxapol ș.a.).

10. Interacțiunile medicamentoase în practica oftalmologică. Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Reacțiile adverse cauzate de medicamente frecvent întâlnite în oftalmologie. Patologii oftalmologice cauzate de medicamente.

COLOCVIU. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmaceutic. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacocinetic. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacodinamic.

Acțiunea interacțiunii medicamentelor și a produselor alimentare asupra eficacității farmacoterapeutice. Dependența eficacității medicamentelor de componentul alimentar și timpul luării meselor. Acțiunea produselor alimentare asupra farmacocineticii medicamentelor. Acțiunea medicamentelor asupra absorbției componentelor alimentare.

Reacțiile adverse cauzate de medicamente. Incidența. Clasificarea reacțiilor adverse. Efectele selective ale medicamentelor asupra diferitelor organe și sisteme de organe. Modul de prevenire a reacțiilor adverse. Patologii oftalmologice cauzate de medicamente.

GENETICA MEDICALĂ

1. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei
2. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

FIZIOPATOLOGIE ȘI FIZIOPATOLOGIE CLINICĂ

1. Introducere în fiziopatologie clinică. Nozologia generala si speciala ale afecțiunilor oftalmologice. Reactivitatea organismului. Reactivitatea structurilor oftalmice in diverse patologii. Etiologie generală. Cauzele și condițiile originii bolii. Caracteristica generală a cauzelor și condițiilor. Clasificarea. Rolul în apariția și evoluția bolii. Patogeneza generală. Rolul cauzei în evoluția bolii. Leziunile structurale și dereglările funcționale ca substrat material al bolilor. Clasificarea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:35/57

leziunilor. Relațiile dialectice dintre leziunile structurale și dereglările funcționale în afecțiunile oculare. Relațiile dialectice dintre leziunile locale și generale. Relațiile de cauză și efect în patogeneză. Noțiune de lanț patogenetic. Veriga principală a patogenezei. Cercul vicios. Rolul reactivității organismului în evoluția bolii. Reacțiile de adaptare, compensare, protecție și reparație și rolul în patogenie. Interrelațiile dialectice dintre leziuni și reacțiile organismului în patogenie. Principiile patogenetice de restabilire a funcțiilor pierdute în procesul lezional. Reactivitatea organismului se manifestă prin *reacții* – acte elementare ale organismului suscitade atât de acțiunea factorilor patogeni, cât și de cei fiziologici. Boala ca o *rezultanta a interacțiunii factorului nociv cu organismul* viu reactiv. Componentele patologice distructive și fenomene fiziologice orientate spre restabilirea homeostaziei dereglate. Tipurile reactivității - *reactivitatea de specie, de grup sau rasă, reactivitate de sex, vârstă ș.a.*). Reactivitatea la diferit nivel de organizare biologică: molecule, organe celulare, celule, țesuturi, organe și sisteme ale organismului pluricelular. Răspunsul tipic al organelor celulare (multiplicarea, excitația, secreția, excreția, contractia, fagocitoza, apoptoza, modificările vitezei de regenerare a țesuturilor, a respirației celulare ș.a.),

2. Leziunile celulare tipice ale structurilor ochiului. Leziunile membranei citoplasmatică. Dereglarea proceselor metabolismului transmembranar interstițio-celular: difuzia, osmoza, transportul activ al substanțelor. Dereglarea gradientului ionic intra- și extracelular. Dismineralozele celulare: mărirea concentrației de sodiu și pierderea potasiului intracelular. Dereglarea proceselor de electrogeneză. Leziunile nucleului celular. Dereglările proceselor de păstrare și transmitere a informației ereditare. Mutageneza. Mutațiile. Aberațiile cromozomiale. Sistemul celular antimutațional. Boli congenitale ereditare și neereditare. Boli genice și cromozomiale. Dereglarea proceselor de recepție a mesajelor și comunicării intercelulare. Receptoropatologia. Modificarea proceselor de sinteză a receptorilor membranari, citoplasmatici și ale organelor celulare. Modificarea concentrației și sensibilității receptorilor celulari. Deshidratarea intracelulară. Hiperhidratarea intracelulară (intumescența celulară). Acidoza celulară. Alcaloza celulară. Sistemele celulare de tampon. Ieșirea în mediul intern al componentelor intracelulare – enzimemia. Peroxidarea lipidelor din componența membranei citoplasmatică – șocul oxidativ și reacția sistemului antioxidant.

Leziunile mitocondriilor și dereglarea proceselor de energogeneză. Insuficiența proceselor oxidative. Hipoxia celulară. Intensificarea glicolizei. Decuplarea proceselor de oxidare și fosforilare. Leziunile reticulului endoplasmatic. Dereglările proceselor celulare de sinteză a proteinelor. Leziunile aparatului Golgi. Dereglările proceselor excretorii. Leziunile aparatului microzomal. Dereglările proceselor celulare de detoxicare și eliminare a xenobionților. Leziunile aparatului lizozomal. Dereglările proceselor de protecție celulară oxigendependente și oxigenindependente. Eliberarea intracelulară și extracelulară a enzimelor lizozomale. Autoliza celulei. Reactivitatea tisulară: hipo- și hiperplazie, hipo- și hipertrofie. Reactivitatea la nivel de organ prin modificarea funcției specifice, a trofice, metabolismului, circulației sanguine ș.a.

3. Procesele patologice tipice celulare: distrofii, necroza, apoptoza în țesuturile ochiului. Dereglarea proceselor metabolice celulare. Distrofiile parenchimatose. Distrofiile proteice. Distrofiile lipidice. Distrofiile glucidice. Modificările morfologice, biochimice și funcțiilor celulei. Patogenia dismetabolismelor celulare în dereglări discirculatorii și în dismetabolisme generale: hiperglicemie, hipoglicemie, inanție, hiperlipidemii alimentare, de transport și de retenție. Noțiunile de apoptoză, factor apoptogen intrinsec și extrinsec, pozitiv și negativ, boli degenerative și proliferative. Factorii apoptogeni intrinseci și extrinseci, pozitivi și negativi, mecanismul inițierii, executării și finalizării apoptozei, procesele biochimice în apoptoză, manifestările structurale ale apoptozei. Lanțul patogenetic integral al apoptozei la acțiunea factorilor extrinseci (TNF-alfa) și intrinseci (citocromul C). Apoptoza în explicarea patogeniei bolilor proliferative (tumori) și degenerative ale globilor oculari. Noțiunile de necroză, necrobioză, moarte fiziologică și patologică, factorii tanatogeni. Perioadele necrozei: boală celulară, agonie celulară, moarte celulară, perioada postmortem. Modificările bio-

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:36/57

chimice, funcționale și structurale în celulă pe parcursul muririi. Lanțul patogenetic al morții celei la acțiunea diferitor factori patogeni.

4. Fiziopatologia microcirculației. Dereglări microcirculatorii în structurile ochiului: hiperemie arterială și venoasă, ischemie, staza. Noțiunile de hiperemie arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză, Mecanismele patogenetice, Manifestările locale. Impactul lor asupra funcționării organelor, inclusiv în structurile oftalmice. Principiile de tratament patogenetic pentru hiperemia arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză.

5. Fiziopatologia inflamației. Particularitățile procesului inflamator în țesuturile ochiului. Inflamația. Definiția. Esența biologică. Exteriorizarea. Perioadele inflamației. Alterația primară și secundară. Rolul citokinelor pro- și antiinflamatoare în evoluția inflamației. Mediatorii inflamației și rolul lor în evoluția inflamației. Mediatori celulari și plasmatici. Efectele biologice și importanța mediatorilor în patogenia inflamației. Reacțiile vasculare. Ecsudația. Mecanismele. Particularitățile organospecifice. Emigrarea leucocitelor. Fagocitoza. Proliferarea. Regenerarea. Mecanismele. Modificările generale din organism în inflamație. Mecanismele. Importanța diagnostică. Investigațiile de laborator și teste pentru evaluarea procesului inflamator. Răspunsul fazei acute. Importanța biologică. Particularitățile inflamației în organe și sisteme.

6. Procese alergice în patologia ochiului. Imunodeficiențele. Rolul în patologia ochiului. Hipersensibilitatea de tip imediat și întârziat. Reacții alergice de tip I,II,III,IV și V. Antigenele oculare (primare native și achiziționate). Particularitățile. Mecanismele de leziune. Principii de diagnosticare. Conjunctivita alergică. Sindromul Sjogren. Etiologia. Patogenia. Manifestările. Consecințele. Șocul anafilactic provocat de medicamentele utilizate în practica oftalmologului. Etiologie. Patogenie. Principiile de tratament patogenetic. Consecințele. Autoimunitatea. Autoantigenele tisulare. Procese autoimune în țesuturile oculare. Oftalmita alergică. Imunodeficiențele ereditare și dobândite de tip umoral, celular și mixt. Manifestările imunodeficiențelor în tesuturile oculare. Imunodeficiențe locale: insuficiența de lizozim, imunoglobuline secretorii A, insuficiența imuna de tip celular.

7. Fiziopatologia hemostazei. Procese hipo- și hipercoagulante în practica oftalmologică. *Hemostaza primară* Mecanismul vascular. Adeziunea și agregarea plachetară. Teste de explorare a hemostazei primare.

Hemostaza secundară. Mecanismul plasmatic sau coagularea fermentativă propriu – zisă (*calea extrinsecă și intrinsecă*). Etapele principale ale transformării fibrinogenului în fibrină: formarea monomerilor de fibrină; polimerizarea monomerilor de fibrină; stabilizarea polimerului de fibrina; sinereza și retracția chiagului. Teste de explorare a hemostazei secundare: timpului plasmatic; tromboplastinoformării prin mecanism intrinsec; trombinoformării prin mecanismul extrinsec de activare a protrombinei; fibrinoformării. Sistemul anticoagulant.

Anticoagulanții primari sau circulanți (Antitrombinele I, II, III, IV, și produșii degradării fibrinei (PDF). *Antifactorii V, VII, VIII, IX, X, XI, XII XIII* etc.

Mecanismele sindromului trombotic și stării de hipercoagulabilitate. Etiologia, patogenia, consecințele. Indicii caracteristici pentru starea de pretromboză. b. Sindroame hemoragice determinate de micșorarea numărului de plachete sau de modificări calitative ale acestora (*trombocitopenii și trombocitopatii*); c. Sindroame hemoragice apărute ca rezultat al carenței de factori ai coagulării, (*coagulopatii*); d. Sindroame hemoragice determinate de activarea exagerată a sistemului anticoagulant; e. Sindroame hemoragice datorite activării exagerate a sistemului fibrinolitik (*sindroame fibrinolitice*).

8. Patogenia modificărilor oculare în afecțiunile endocrine. Retinopatiile diabetice. Dereglările funcției secretorii ale glandelor endocrine periferice. Hipersecreția și hiposecreția hormonilor glucocorticoizi. Hipersecreția și hiposecreția catecolaminelor. Etiologia. Patogenia. Manifestările în organe și sisteme și cele oftalmice. Hipersecreția și hiposecreția hormonilor tiroidieni. Exoftalmia.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:37/57

Patogenia. Manifestările, Hiposecreția insulinei. Patogenia. Manifestările generale și cele oftalmice. Retinopatia diabetică. Patogenia. Manifestările.

9. Angiopatiile în structurile ochiului. Dereglările formării și circulației umoarei apoase a ochiului. Anomalii congenitale ale structurii pereților vasculari. Angiopatiile oculare. Tipurile. Etiologia. Patogenia. Dereglările microcirculatorii. Manifestările. Consecințele. Principii patogenetice de corectare. Sindroamele hemoragice determinate de alterări structurale și perturbări funcționale ale vaselor din sectorul microcirculației (*vasculopatii sau purpura vasculare*). Echilibrul dintre producerea și eliminarea continuă la nivelul ochiului a umoarei apoase. Mecanismele de formare a umorii apoase. Hipertensiunea intraoculară. Valorile presiunii intraoculare. Cauzele și grupele de risc. Consecințele. Noțiune de glaucom. Deosebiri între glaucom și hipertensiunea intraoculară. Principii patogenetice de tratament.

10. Fiziopatologia durerii. Sistemul nociceptiv și antinociceptiv în structurile ochiului. Dereglările funcției neuronului: a electrogenezei și formării potențialului de repaus. Dereglările excitabilității neuronului. Inhibiția depolarizantă. Dereglările transmiterii transsinaptice – sinaptopatologia. Dereglările proceselor de sinteză, depozitare, eliberare, degradare și recaptare a neurotransmiților. Leziunile structurilor postsinaptice și a interacțiunii cu neurotransmiții. Dereglările funcției receptivității senzitive. Dereglările funcției sistemului nociceptiv-antinociceptiv și a recepției nocigene. Durerea. Mecanismele fiziologice. Dereglările funcțiilor organelor și sistemelor în durere. Reacții ale sistemului antinociceptiv. Anestezia, hipoestezia, hiperestezia, parestezia. Dereglările funcției sistemului nervos vegetativ. Vagotonia, simpaticotonia. Manifestările oculare.

CHIRURGIE GENERALĂ

1. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

2. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

IMUNOLOGIE TEORETICĂ

1. Introducere în imunologie. Viziuni generale asupra sistemului imun. Anatomia și elementele celulare ale sistemului imunitar. Organele limfoide: anatomie și funcție. Celulele relevante ale răspunsului imun, trăsăturile lor unice de identificare, selecția pozitivă și negativă în cursul ontogenezei. Factorii celulari ai imunității congenitale. Factorii umorali ai imunității congenitale. Limfocitele T, diferențiere și funcțiile lor. Limfocitele B, diferențiere și funcțiile lor. Imunoglobuline și anticorpii (structura și funcțiile). Tipuri de antigeni și criteriile lor de clasificare. Antigenii bacterieni, virali, ai fungilor, helminților. Antigenii celulari, tisulari umani. Competiția antigenică. Răspunsul imun primar și secundar. Reglarea și supresia răspunsului imun. Toleranța imunologică. Ontogenia imunității. Relațiile materno - fetale. Dezvoltarea sistemului imun la copii. Sistemul imun al adulților și persoanelor de vârstă înaintată.

2. Diagnosticul de laborator în afecțiunile mediate imun. Reacții imune – metode de identificare și dozare a complexelor imune. Explorarea imunității celulare înăscute. Explorarea în laborator a imunității celulare specifice. Evaluarea imunității congenitale. Evaluarea imunității celulare. Evaluarea imunității umorale. Caracteristica generală a maladiilor autoimune. Maladiile autoimune ale ochiului.

3. Colocviu.

IMUNOLOGIE CLINICĂ

1. Imunodeficiențele primare. Nomenclatură. Epidemiologie. Rolul celulelor imune în dezvoltarea imundeficiențelor primare. Imunogenetica deficiențelor primare. Noțiuni de bază

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:38/57

referitoare la organizarea sistemul imunitar: organe limfoide, imunitate înăscută și adaptativă, mecanisme de imunoreglare. Modificări imunologice în infecții (virale, bacteriene, fungice, protozoare) și biomarkeri cu rol diagnostic în infecții la pacienții cu imunodeficiențe primare sau sindrom de răspuns inflamator sistemic. Complexul major de histocompatibilitate. Rolul sistemul HLA și tipizarea HLA în imunogenetică. Celule prezentatoare de antigen și limfocite, markeri celulari, subseturi și funcții, rol în imunopatologie și imunoterapie. Imunogenetica imunodeficiențelor primare cu producție aberantă de IgE.

2. Imunodeficiențele primare. Forme clinice. Metode de diagnostic. Diagnostic diferențial. Algoritm de diagnostic. Principii terapeutice. Recunoașterea prezentării tipice și atipice a imunodeficienței primare la copii și adulți. Înțelegerea fiziopatologiei și aberațiilor genetice care stau la baza care duc la imunodeficiență primară. Analizarea opțiunilor de gestionare, provocărilor și rezultatelor pacienților cu imunodeficiență primară. Imunodeficiențe primare cu producție anormal crescută de IgE: sindrom hiper-IgE, sindrom Wiskott Aldrich, sindrom Omenn, IPEX; alte imunodeficiențe primare combinate ale celulelor T și B, ale celulelor fagocitare și alte sindroame bine definite, abordări interdisciplinare/ multidisciplinare. Hipogamaglobulinemia comună cu expresie variabilă (CVID), deficitul selectiv de IgA și alte imunodeficiențe primare predominant umorale, abordări interdisciplinare/ multidisciplinare. Angioedemul ereditar și alte imunodeficiențe prin deficite ale sistemului complement, abordări interdisciplinare/ multidisciplinare.

3. Imunodeficiențele secundare. Nomenclatură. Cauze, factori de risc, simptomatologie. Imunodeficiențe secundare ne-asociate infecției HIV; sindromul de imunodeficiență dobândită cauzată de infecții oportuniste, imunodeficiențele cauzate de medicamente. Caracteristica Sindromului inflamator de reconstrucție imună și hipersensibilitatea la medicația antivirală antiretrovirală. Sindromul de oboseală cronică – imunopatogeneză, imunodiagnostic și tratament. Identificarea condițiilor clinice care justifică investigații suplimentare pentru deficiența imună primară sau secundară la adulți. Formularea unui diagnostic diferențial pentru suspectarea imunodeficienței la adulți și inițierea testării adecvate Principii de imunodiagnostic în imunodeficiențele secundare. Abordări interdisciplinare/ multidisciplinare în evaluarea pacientului cu imunodeficiențe secundare. Imunonutriția. Identificarea algoritmilor de tratament bazat pe dovezi pentru deficiența imună la adulți și obținerea expertizei în ceea ce privește riscurile și beneficiile tratamentului.

4. Autoimunitatea și bolile. Definiție. Patogenie. Spectrul bolilor autoimune. Rolul autoanticorpilor în bolile autoimune. Autoanticorpii organspecifici și nonorganspecifici. Diagnosticul și valoarea prognostică a autoanticorpilor. Sindromul de overlap – criteriile de diagnostic și algoritmi de tratament. Metode de diagnostic. Diagnostic diferențial. Metode de tratament.

5. Boli gastrointestinale și hepatice mediate imunologic. Rolul imunității adaptive și naturale în bolile digestive. Exemplificarea bolilor hepatice autoimune și afecțiunilor gastrointestinale cu mecanisme imunogene. Autoanticorpii și rolul lor în patogeneza bolilor autoimune hepatice. Manifestările extrahepatice în bolile autoimune hepatice și intestinale. Sindroame de overlap în patologia hepatică autoimună.

6. Boli reumatologice și renale mediate imunologic. Implicările imunologice în bolile reumatice. Factorul reumatoid – grup de autoanticorpi cu reactivitate IgG. Autoanticorpii către ADN – epifenomen sau patogen? Răspunsul imun la antigenii streptococici în febra reumatică. Anticorpii non-reactivi în LES. Anticorpii anifosfolipidici și rolul lor în bolile reumatologice. Complexe imune, mediatori vasoactivi și necroză fibrinoidă în bolile țesutului conjunctiv. Imunodiagnosticul bolilor reumatice. Principii terapeutice imune în bolile reumatice.

7. Boli dermatologice și oftalmologice mediate imunologic. Reacții imunopatologice recunoscute în afecțiuni ale pielii. Evoluția răspunsului imun și mecanismele imunopatologice în boli

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:39/57

dermatologice și oftalmologice. Repere de diagnostic imun în patologia dermatologică și oftalmologică. Principii de imunoterapie în bolile autoimune dermatologice și oftalmologice.

8. Imunonutriția. Conceptul de imunonutriție în practica clinică. Imunonutrienții: arginina, glutamina, omega-3 acizii grași, zincul, seleniul și altele.. Rolul și mecanismul de acțiune a imunonutrienților.

9. Medicamentele imunotrope (imunomodulatoarele): Imunostimulatoarele.

Imunomodulatoarele. Caracteristici generale ale imunomodulatoarelor. Clasificarea imunomodulatoarelor: imunostimulatoare și imunosupresoare. Mecanismul de acțiune a imunomodulatoarelor. Efectele specifice și non-specifice ale imunostimulatoarelor. Efectele terapeutice ale imunomodulatoarelor stimulante. Clasificarea imunostimulatoarelor: bacteriale, timice, policlonale, monoclonale, citochinice, vaccinate. Efectele adverse ale imunostimulatoarelor.

10. Medicamentele imunotrope (imunomodulatoarele): Imunosupresoarele.

Imunosupresoarele. Mecanismul de acțiune al imunosupresantelor. Efectele terapeutice ale imunosupresantelor. Clasificarea imunosupresantelor: glicocorticoizii, citostaticele, anticorpii antilimfocitari, hiposintetizatoarele, anticorpii monoclonali. Efectele adverse. Interacțiuni medicamentoase.

COLOCVIU.

MICROBIOLOGIE

1. Conjunctivitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor virale. Determinarea sensibilității la preparatele antivirale. Virusologia clinică. Regulile de lucru în laboratorul de virusologie. Echipamentul, utilajul de laborator necesar. Metode virusologice de diagnostic: recoltarea, conservarea și transportarea prelevatelor la laborator. Tehnici, procedee, medii de cultivare pentru depistarea și identificarea virusurilor. Metode rapide de diagnostic. Terapia antimicrobiană rațională.

2. Keratitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor de origine micotică. Determinarea sensibilității la antimicotice. Micologia clinică. Regulile de lucru în laboratorul de micologie. Echipamentul, utilajul de laborator necesar. Metode microbiologice de diagnostic: recoltarea, conservarea și transportarea probelor în laborator. Tehnici, procedee, medii de cultivare pentru izolarea și identificarea microorganismelor. Fungigrama calitativă și cantitativă. Metode rapide de diagnostic. Terapia antimicrobiană rațională.

3. Endoftalmitele. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor stafilococice. Determinarea sensibilității la antibiotice. Microbiologia clinică. Regulile de lucru în laboratorul de microbiologie. Echipamentul, utilajul de laborator necesar. Metode microbiologice de diagnostic: recoltarea, conservarea și transportarea prelevatelor în laborator. Tehnici, procedee, medii de cultivare pentru izolarea și identificarea microorganismelor. Antibioticograma calitativă și cantitativă. Metode rapide de diagnostic. Antibioticoterapia rațională.

4. Infecțiile pleoapelor, aparatul lacrimal, orbitei și sinusului cavernos. Aspecte etio-patogenetice. Spectrul etiologic. Metode de prelevare a probelor, microscopia, cultivarea. Metode de diagnostic a infecțiilor provocate de enterobacterii. Determinarea sensibilității la antibiotice. Microbiologia clinică. Regulile de lucru în laboratorul de microbiologie. Echipamentul, utilajul de laborator necesar. Metode microbiologice de diagnostic: recoltarea, conservarea și transportarea prelevatelor în laborator. Tehnici, procedee, medii de cultivare pentru depistarea și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:40/57

identificarea microorganismelor. Antibioticograma calitativă și cantitativă. Metode rapide de diagnostic. Antibioticoterapia rațională.

5. Recapitulare. Prezentarea raportului cazurilor clinice anuale, selectate din secția Oftalmologie. Lucrul individual: medicul rezident va prezenta studiul efectuat al cazurilor cercetate și tratate în secția Oftalmologie pe perioada unui an. Cazurile vor fi grupate după diagnostic și după agentul etiologic determinat. El va numi și va argumenta metodele de diagnostic aplicate și a chimioterapicelor indicate pentru tratament.

Anul III

ONCOLOGIE

1. Incidența tumorilor ochiului și orbitei. Tabloul clinic. Metodele de diagnostic. Morfologia tumorilor. Tratamentul. Prognosticul. Metodele de profilaxie. Datele epidemio-geografice ale cancerului în Republica Moldova. Dinamica incidenței și mortalității. Tumorile palpebrale, aparatului lacrimal. Tumori conjunctivale, corneo-conjunctivale, uveei. Tumorile benigne și maligne ale retinei, papilei și nervului optic. Maladiile precanceroase și factorii de risc al tumorilor maligne, particularitățile lor în Republica Moldova. Metodele de profilaxie (primară, secundară, terțiară). Tumorile ochiului și orbitei. Stările precanceroase și factorii de risc. Tabloul clinic și formele clinice. Clasificarea macroscopică. Clasificarea TNM, conform stadiului. Formele morfologice. Metodele clinice și paraclinice pentru diagnosticul tumorilor oculare și ale anexelor globului ocular - principii de tratament combinat și complex, radical și paliativ. Prognosticul maladiei. Metodele de profilaxie.

2. Tumorile benigne și maligne ale cavității nazale și sinusurilor paranazale. Morbiditatea și mortalitatea, clinica, diagnosticul și tratamentul tumorilor cavității nazale și sinusurilor paranazale. Factorii de risc. Incidența și mortalitatea. Maladiile precanceroase și factorii de risc al tumorilor maligne și benigne, particularitățile lor în Republica Moldova. Tabloul clinic și formele clinice. Clasificarea macroscopică. Clasificarea TNM, conform stadiului. Formele morfologice. Căile de metastazare. Metodele de diagnostic și tratament. Tratamentul combinat și complex, radical și paliativ. Tratamentul chimioterapic și radioterapic: indicații și contraindicații. Prognosticul maladiei. Metodele de profilaxie (primară, secundară, terțiară).

3. Tumorile extraviscerale ale gâtului. Morbiditatea tumorilor benigne și maligne. Clasificarea clinico-morfologică. Clinica tumorilor mezenhimale, adipoase, vasculare, neurogene. Principiile de diagnostic și tratament. Prognosticul. Dinamica incidenței și mortalității. Factorii de risc al tumorilor mezenchimale, particularitățile lor în Republica Moldova. Tabloul clinic și formele clinice. Clasificarea macroscopică. Clasificarea TNM, conform stadiului. Formele morfologice. Gradele de diferențiere. Căile de metastazare. Metodele clinice și paraclinice pentru diagnosticul tumorilor extraviscerale ale gâtului - principii de tratament combinat și complex, radical și paliativ. Tratamentul chimioterapic și radioterapic: indicații și contraindicații. Prognosticul maladiei. Metodele de profilaxie.

4. Tumorile glandei tiroide. Morbiditatea și mortalitatea tumorilor glandei tiroide. Clinica, diagnosticul și tratamentul tumorilor glandei tiroide. Prognosticul. Incidența, morbiditatea și mortalitatea. Factorii de risc al tumorilor glandei tiroide, particularitățile geografice în Republica Moldova. Tabloul clinic și formele clinice. Clasificarea macroscopică. Clasificarea TNM, conform stadiului. Formele histologice. Gradele de diferențiere. Căile de metastazare. Metodele clinice și paraclinice pentru diagnosticul tumorilor glandei tiroide - principii de tratament combinat și complex, radical și paliativ. Tratamentul chimioterapic și radioterapic: indicații și contraindicații. Factorii de prognostic și rezultatele tratamentului. Profilaxia tumorilor glandei tiroide.

5. Tumorile pielii. Statistica, factorii de risc și maladiile precanceroase. Morfologia. Clinica, diagnosticul și principiile de tratament al cancerului cutanat. Morbiditatea și mortalitatea. Cancerul spinocelular și bazocelular. Melanomul malign. Factorii de risc și maladiile precanceroase cutanate. Clasificarea macroscopică. Clasificarea TNM, conform stadiului. Formele histologice. Gradele de diferențiere. Metodele clinice și paraclinice pentru diagnosticul tumorilor cutanate - principii de tratament combinat și complex, radical și paliativ. Tratamentul chimioterapic și radioterapic: indicații și contraindicații. Factorii de prognostic și profilaxie. Tratamentul recidivelor cancerului cutanat.

OTORINOLARINGOLOGIE

1. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

2. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

OFTALMOFTIZIATRIA

1. Istoricul tuberculozei, epidemiologia, etiologia și patogenia tuberculozei. Epidemiologia tuberculozei. Endemia de tuberculoză și indicatorii epidemiologici de evaluare a acesteia. Situația și caracteristicile actuale ale endemiei de tuberculoză pe plan mondial și în Republica Moldova. Lanțul epidemiologic. Istoria naturală a tuberculozei în populație.

Etiologia tuberculozei. Genul *Mycobacterium*. Clasificarea. Structura biochimică. Morfologia microscopică. Dezvoltarea pe medii de cultură. Rezistența naturală față de agenții fizici și chimici. Chimiorezistența primară. Chimiorezistența secundară.

Transmiterea infecției tuberculoase. Surse de infecție. Căi de pătrundere ale infecției în organism și mecanismul contaminării.

Reacția organismului-gazdă față de infecția tuberculoasă. Tuberculoza experimentală. Fenomenul Koch. Mecanismul răspunsului imun. Reacția la tuberculină. Imunitatea protectoare. Relația hipersensibilitate – imunitate.

Patogenia tuberculozei. Stadiile patogeniei tuberculozei. Morfopatologia tuberculozei. Evoluția infecției tuberculoase. Rolul terenului și factorilor de mediu. Ciclul infecției tuberculoase la om. Infecție și îmbolnăvire.

2. Depistarea și diagnosticul tuberculozei. Tratamentul tuberculozei. Depistarea tuberculozei. Metoda pasivă – examinarea simptomaticelelor. Metoda activă: examinarea grupelor cu risc sporit de îmbolnăvire; examinarea grupelor periclitate. Ancheta epidemiologică în filiațiune. Algoritm de diagnostic al tuberculozei.

Diagnosticul tuberculozei. Istoricul medical. Evaluarea clinică a bolnavului suspect. Realizarea și evaluarea critică a examenelor complementare. Fișa medicală a bolnavului de staționar, regulile de completare.

Examenul microbiologic. Importanța investigațiilor microbiologice în diagnosticul tuberculozei. Modalități și principii generale de recoltare, transportare și păstrare a produselor patologice. Examenul microscopic. Examenul bacteriologic (examenul prin cultură). Cultivarea micobacteriilor pe medii lichide (BACTEC, MB/BacT). Metodele molecular-genetice de diagnostic și identificare a speciilor micobacteriene în tuberculoză (Reacția de polimerizare în lanț, GenoType®MTBDRplus, XpertMTB/RIF, BD ProbeTec™, “fingerpriting”, spoligotiparea). Interpretarea rezultatelor. Metodele de testare a sensibilității *M.tuberculosis*.

Testul cutanat la tuberculină. Tuberculina. Tipurile de tuberculină. Scopul utilizării testului tuberculinic. Avantajele și dezavantajele testului tuberculinic. Tehnica IDR Mantoux 2 UT.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:42/57

Evoluția intradermoreacției. Reacția organismului la tuberculină. Interpretarea reacției la tuberculină. Virajul tuberculinic. Efectul booster.

Elemente imagistice de diagnostic în tuberculoză. Valoarea și locul examenului radiologic în diagnosticul tuberculozei pulmonare. Tehnici și metode. Posibilități și limite. Anatomia radiologică normală a plămânului și regiunii hilare. Semiologia radiologică a tuberculozei aparatului respirator. (Modificări radiologice elementare în cadrul tuberculozei pulmonare). Interpretarea opacităților patologice în tuberculoză pulmonară. Tomografia computerizată (CT). Rezonanța magnetică nucleară (RMN). Ecografia.

Explorări funcționale respiratorii. Fiziopatologia respirației pulmonare în tuberculoză. Spirografia. Pletizmografia. Gazometria. Scintigrafia perfuzională. Interpretarea rezultatelor examinărilor funcționale.

Investigații de laborator. Investigația biochimică și imunologică. Examenul funcției hepatice. Examenul funcției renale. Examenul citologic al revarsatului pleural. Examenul biochimic al lichidului arahnoidian. Interpretarea rezultatelor.

Bronhoscopia în diagnosticul tuberculozei. Indicații pentru bronhoscopie. Tehnica bronhoscopiei. Semiologia endoscopică patologică. Aspecte endoscopice în patologia bronhopulmonară specifică. Metode de recoltare bronhoscopică. Lavajul bronho-alveolar (LBA).

Biopsia în diagnosticul tuberculozei. Indicații pentru biopsie. Metode de biopsie. Aspectul histologic în tuberculoză. Aspectul histologic în cancerul bronhopulmonar. Aspectul histologic al inflamației nespecifice.

Preparatele antituberculoase. Clasificarea preparatelor antituberculoase. Activitatea farmacologică antituberculoasă a preparatelor de prima linie și linia 2. Reacțiile adverse la preparatele antituberculoase. Clasificare. Modul de acțiune. Interacțiunea cu alte medicamente. Medicamente antituberculoase noi.

Chimioterapia. Scopurile tratamentului. Principii generale de tratament. Regimuri terapeutice. Tratamentul TB clasice în cadrul strategiei DOTS: principii de bază, scheme, regimuri. Categoriile de bolnavi supuse chimioterapiei conform DOTS. Monitorizarea tratamentului și evaluarea rezultatelor tratamentului TB. Tratamentul tuberculozei rezistente. Tratamentul tuberculozei multidrogezistente (TB MDR): Regim standardizat și individual. Tratamentul cazurilor de tuberculoză mono- și polirezistentă. Conduita pacientului cu TB XDR.

Comunicarea, informarea și educația pacientului cu TB. Importanța educației pentru sănătate în controlul tuberculozei. Importanța aderenței pacientului la tratament. Medicația adjuvantă.

3. Primoinfecția tuberculoasă latentă. Particularitățile tuberculozei primare. Complexul tuberculos primar. Tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici. Complicațiile tuberculozei primare. Tuberculoza pulmonară secundară (diseminată, nodulară, infiltrativă, fibro-cavitară). Particularitățile clinice, diagnosticul diferențial.

Clasificarea clinică a tuberculozei. Principiile de bază a clasificării. Compartimente. Formele clinice pulmonare. Tuberculoza extrapulmonară. Caracteristica procesului tuberculos. Fazele procesului tuberculos. Complicațiile tuberculozei. Sechelele posttuberculoase. Elementele formulării diagnosticului în baza clasificării.

Tuberculoza primară. Complex tuberculos primar. Particularitățile generale ale tuberculozei primare. Patogenie. Primoinfecția tuberculoasă latentă. Morfopatologia complexului primar. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Tratamentul și prognosticul.

Tuberculoza ganglionilor limfatici intratoracici. Patogenie. Morfopatologie. Forme clinice. Simptomatologie și evoluție. Complicații. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Tratament. Sechele primoinfecției tuberculoase. Semnificația epidemiologică a sechelelor posttuberculoase.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:43/57

Tuberculoza pulmonară diseminată. Patogenie. Formele clinice. Anatomia patologică. Tuberculoza miliară. Tuberculoza pulmonară diseminată subacută și cronică. Simptomatologie și evoluție. Semnele radiologice. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Tratament.

Tuberculoza pulmonară nodulară. Patogenie. Simptomatologie, evoluție și prognostic. Aprecierea activității specifice a tuberculozei pulmonare nodulare. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Tratament.

Tuberculoza pulmonară infiltrativă. Patogenie. Tipurile clinico-radiologice de infiltrate tuberculoase. Particularitățile de evoluție. Simptomatologie și prognostic. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Tratament. Pneumonie cazeoasă.

Tuberculoza pulmonară fibro-cavitară. Patogenie. Factorii favorizanți. Caracterile clinico-radiologice. Evoluție și prognostic. Complicații. Diagnosticul diferențial. Tratament.

Pleurizia tuberculoasă. Patogenie. Clasificare. Simptomatologie clinică și radiologică. Indicațiile și metoda toracocentezei. Examenul lichidului pleural. Diagnosticul diferențial. Evoluție și tratament. Empiemul tuberculos.

Tuberculoza bronhiilor. Patogenie. Formele clinice și localizarea. Corelația cu localizațiile tuberculozei pulmonare. Clinica tuberculozei bronhiale. Clinica tuberculozei laringelui. Diagnosticul diferențial. Evoluție, tratament.

Hemoragia pulmonară. Patogenie. Clasificare. Simptomatologie. Diagnostic pozitiv și diferențial. Tratamentul medical terapeutic. Indicații pentru intervenții chirurgicale.

Pneumotoraxul spontan. Patogenie. Tabloul clinic și radiologic. Evoluție. Diagnostic pozitiv și diferențial. Complicații. Tratamentul terapeutic. Tratamentul chirurgical.

Tuberculoza și infecția HIV. Epidemiologie. Corelația dintre SIDA și tuberculoza. Particularitățile clinice și radiologice ale tuberculozei la pacienți cu infecția HIV/SIDA. Depistarea și diagnosticul tuberculozei la bolnavul cu HIV/SIDA. Depistarea și diagnosticul HIV/SIDA la bolnavul cu tuberculoză. Particularitățile tratamentului antituberculos la bolnavii cu SIDA și tuberculoza.

4. Profilaxia tuberculozei. Controlul infecției TB. Organizarea controlului tuberculozei în RM. Modelul centrat pe pacient al îngrijirilor medicale pentru bolnavii de tuberculoză.

Vaccinarea BCG. Imunogeneza și protecția vaccinală. Definiția vaccinului BCG. Indicațiile și contraindicațiile vaccinării. Tehnica vaccinării BCG. Evoluția reacției post-vaccinale. Complicațiile postvaccinale BCG, clasificarea lor. Cauzele dezvoltării și metodele de prevenire a lor. Vaccinuri noi, experimentale.

Profilaxia medicamentoasă a tuberculozei. Profilaxia primară (chimioprofilaxia). Profilaxia secundară (chimioterapie preventivă). Indicațiile. Metodica.

Focarele de tuberculoză. Criteriile de formare a focarelor. Clasificarea focarelor. Activități în focarele de tuberculoză. Asanarea focarelor. Ancheta epidemiologică. Conlucrarea serviciului de ftiziopneumologie și medicină preventivă.

Controlul infecției în tuberculoză. Activități manageriale. Controlul administrativ. Măsuri de control al mediului. Protecția respiratorie personală.

Programul Național de Control al Tuberculozei. Scopul și obiectivele.

Structura organizatorică și responsabilitățile serviciilor de control al tuberculozei. Nivelul central. Nivelul raional/municipal. Nivelul primar. Controlul tuberculozei la nivelul asistenței medicale primare. Activitățile comune ale centrelor de Sănătate Publică, serviciilor de ftiziopneumologie și medicină primară în controlul tuberculozei.

Modelul centrat pe pacient al îngrijirilor medicale pentru bolnavii de tuberculoză este definit ca un set complex de servicii medicale ieftine, accesibile și acceptabile oferite într-un mediu favorabil pentru profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și este îndreptat spre sporirea eficacității tratamentului prin asigurarea suportului pacientului pe tot parcursul tratamentului.

5. Tuberculoza extrapulmonară. Tuberculoza ochiului. Formele tuberculozei extrapulmonare. Tuberculoza ochiului. Manifestările clinice. Reacțiile paraspecifice. Tuberculoza ochiului propriu zisă. Diagnosticul pozitiv și diferențial. Complicațiile. Tratamentul.

NEUROLOGIE ȘI NEUROGHIRURGIE

1. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

2. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

CHIRURGIE ORO-MAXILO-FACIALĂ

- Anatomia clinică a capului și gâtului.** Probleme generale ale chirurgiei orale și maxilo-faciale. particularitățile chirurgiei orale și maxilo-faciale. Examenul clinic oral și maxilo-facial.
 - Probleme de anestezie-reanimare** în chirurgia orală și maxilo-facială: anestezia generală în chirurgia orală și maxilo-facială; reanimare și reechilibrare funcțională în chirurgia orală și maxilo-facială; **Anestezia loco-regională:** substanțe, tehnici, accidente și complicații.
 - Extracția dentară:** indicații, tehnici, accidente, complicații.
 - Infecțiile părților moi orale și maxilo-faciale:** generalități, etiopatogenie, microbiologie, anatomie patologică; supurații periosoase – a logiilor profunde și superficiale. supurațiile lojilor superficiale; supurațiile lojilor profunde și supurațiile difuze, osteomielite maxilarului și mandibulei; - necroza maxilarelor; furuncul și carbuncul facial; complicațiile posibile în cadrul inflamațiilor din regiunea oro-maxilo-facială - flebita, tromboflebita, tromboflebita septică a venelor faciale și orbitale, tromboza sinusului cavernos, sepsisul.
 - Afecțiuni de cauză dentară ale sinusurilor maxilare:** etiologie patogenie clinica, diagnosticul diferențiat; - comunicarea oro-sinusală; metode de plastie oro-sinusală; metode de tratament a siuzitei maxilare odontogene.
 - Atitudinea terapeutică** față de pacienții cu afecțiuni generale asociate. Antibioterapie în leziunile traumatiche și supurative din sfera oro-maxilo-facială
 - Traumatologie oro-maxilo-facială:** - plăgile părților moi orale și maxilo-faciale: particularități anatomo-clinice, tratament de urgență și definitiv; șocul și reanimarea în traumatismele orale și maxilo-faciale; - fracturile mandibulei; - fracturile maxilarului; fracturile complexului zigomatic; - fracturile asociate.
 - Plastia reconstructivă în chirurgia orală și maxilo-facială:** - fiziopatologia lambourilor; - clasificarea metodelor de plastie reconstructivă; - tipuri de închidere primară; - grefe de piele; - lambouri din vecinătatea imediată; - lambouri loco-regionale pediculate; - lambouri liber vascularizate; - grefe osoase nevascularizate; - tratamentul chirurgical al parezei de facial de tip periferic.
- Colocviu.**

Anul IV

NEUROOFTALMOLOGIE

1. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

2. **DENUMIREA TEMEI.** Descrierea conținutului temei

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:45/57

E. PROGRAMUL STAGIULUI PRACTIC

Anul III

DENUMIREA STAGIULUI PRACTIC

Descrierea locației îndeplinirii stagiului practic, a conținutului lui, volumul competențelor conform anului de studiu, raportul final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată)

Anul IV

DENUMIREA STAGIULUI PRACTIC

Descrierea locației îndeplinirii stagiului practic, a conținutului lui, volumul competențelor conform anului de studiu, raportul final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată)

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:46/57

F. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (VAM/VAF/VAS)

Descrierea deprinderii practice, a volumul și a nivelului de însușire (A/E/I)

Notă:

E – efectuarea de sinestătător a deprinderilor practice;

A – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată;

I – interpretarea problemei date

nr.	Deprinderi practice	Nivelul însușirii	Volumul
1.	Skiascopia.	E	4000
2.	Astigmometria și refractometria	E	3000
3.	Corectarea optică a ametropiilor: miopia, hipermetropia, astigmatism	E	3500
4.	Oftalmodinamometria	I	20
5.	Examenul câmpului vizual prin perimetria dinamica.	E	1000
6.	Examenul polului anterior la luminatul lateral	E	1000
7.	Examenul biomicroscopic	A, E, I	4000
8.	Fundul de ochi și biomicroscopia fundului de ochi	A, E, I	4000
9.	Examenul tensiunii intraoculare, curbe nictemerale	A, E, I	2000
10.	Transiluminația diasclerală	A, E, I	100
11.	Examenul vederii binoculare	E, I	1500
12.	Examenul unei paralizii oculo-motorii	A, E, I	20
13.	Gonioscopia	A, E, I	1000
14.	Explorarea simțului cromatic	A, E, I	500
15.	Adaptometria	I	50
16.	Electrooculografia, potențiale vizuale evocate	I	150
17.	Electroretinografia și interpretarea ei	I	150
18.	Ecografia și interpretarea ei (mod A și B)	A, E, I	1500
19.	Tomografia în coerență optică (OCT) de segment anterior și posterior	A, E, I	1000

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:47/57

20.	Angiografia cu fluoresceină	I	200
21.	Interpretarea radiografiilor și imaginilor CT pentru localizarea corpurilor străini intraoculari	A, E, I	300
22.	Exoftalmometrie	A, E, I	50
23.	Interpretarea rezultatelor unui examen efectuat cu RMN în patologia oculară	I	50
	Tematica demonstrațiilor de intervenții chirurgicale		
24.	Aplicarea lentilei de contact terapeutice	A, E	50
25.	Electrolize cili, diatermocausterizări, crioaplicații oculare	A, E	10
26.	Înlăturarea corpurilor străini conjunctivali	A, E	50
27.	Înlăturarea corpurilor străini corneeni	A, E	100
28.	Prelucrarea primară a plăgii pleoapei	A, E	10
29.	Prelucrarea primară a plăgii conjunctivei	A, E	10
30.	Prelucrarea primară a plăgii corneene	A, E	10
31.	Prelucrarea primară a plăgii sclerale	A, E	10
32.	Suturarea unei plăgi palpebrale	A, E	10
33.	Suturarea unei plăgi conjunctivale	A, E	10
34.	Suturarea unei plăgi corneene	A, E	10
35.	Suturarea unei plăgi sclerale	A, E	10
36.	Salazionul (drenarea, prelucrarea cavității)	A, E	10
37.	Drenarea abcesului palpebral	A, E	10
38.	Pterigionul (plastia conjunctivala și corneeană)	A, E	10
39.	Blefarorafia	A, E	10
40.	Corectarea ectropionului (senil, paralic, spastic, cicatricial)	A, E	10
41.	Corectarea entropionului (senil, cicatricial, spastic)	A, E	10
42.	Corectarea ptozei palpebrale	A, E	10
43.	Sinblefaron	A, E	3
44.	Blefaroplastii cu lambou liber sau alunecare	A, E	5
45.	Chirurgia căilor lacrimale	A, E	50
46.	Chirurgia strabismului	A, E	5
47.	Chirurgia cataractei	A, E	500
48.	Enucleația	A, E	5
49.	Eviscerația	A, E	5
50.	Chirurgia glaucomului	A	50
51.	Chirurgia retiniană, tratament intravitrean	A	50
52.	Extracția de corp străin intraocular	A	20
53.	Laserdiscizia YAG a capsulei posterioare	A, E	30
54.	Laser panfotocoagularea retiniană	A, E	100

III. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

În rezidențiat se preconizează integrarea în activitatea practică a cunoștințelor din domeniile disciplinelor fundamentale, preclinice și ale celor clinice cu acumularea în continuare a experienței profesionale. Forma de bază de pregătire postuniversitară în rezidențiat o constituie stagiile clinice, în care se asigură independența maximă de activitate practică a rezidenților sub îndrumarea personalului didactic. Se utilizează și forme didactice, în care obiectul de studiu principal este pacientul: lecții, conferințe, prezentări de caz clinic, vizite tematice, conferințe clinice, teste etc. Prelegerile se țin sub aspect de recapitulare a cunoștințelor (și nu după principiul nozologic, utilizat, de obicei, la etapa universitară) cu elucidarea realizărilor științei și practicii într-un anumit domeniu al oftalmologiei și disciplinelor conexe. O atenție deosebită se acordă și lucrului de sine stătător al rezidențilorcu literatura de specialitate, precum și dezvoltarea abilităților de cercetător științific.

La etapa postuniversitară de pregătire a medicilor în rezidențiat nu pot fi aplicate mecanic nici metodele de predare a cursului universitar pentru studenți (unde are loc studierea bazelor teoretice ale medicinei), nici cele de educație continuă pentru medicii (unde predomină completarea cunoștințelor teoretice complexe pentru asigurarea activității practice în conformitate cu tendințele moderne).

Obiectivele principale de studiu sunt însușirea metodelor moderne de investigație a pacienților; examinarea și diagnosticarea oportună a bolilor oculare; clinica bolilor oculare, inclusiv a formelor atipice; studierea particularităților patologiei la adolescenți, gravide și vârstnici; problemele de etiologie și patofiziologie; tratamentul individualizat și recuperarea pacientului conform ultimelor tendințe; profilaxia bolilor oculare și a cronicizării formelor acute.

Formele didactice:

- lecții-conferințe;
- lucrul de sine stătător al rezidenților asupra literaturii de specialitate;
- prezentarea și discutarea cazului clinic;
- demonstrarea bolnavilor cu patologii prevăzute în program;
- studiul independent coordonat;
- prezentarea și discutarea referatelor;
- prezentarea bolnavilor la vizitele profesorului universitar, conferențiarului universitar, șefului de secție;
- prezentarea gărzilor la conferințele matinale;
- participarea activă la lucrările conferințelor clinice;
- participarea la lucrările conferințelor științifice republicane, municipale, ale IP USMF „Nicolae Testemițanu” etc.;
- efectuarea lucrărilor științifice studiind literatura științifică, pacienții din cadrul bazei clinice, arhivele spitalului clinic și observațiile proprii.

O deosebită atenție se va acorda utilizării în procesul de instruire a tehnologiilor informaționale moderne. La stagiul de Oftalmologie se prevede săptămânal o lecție-conferință de 3 ore academice.

Pentru fiecare entitate nozologică prevăzută de program se fac următoarele detalizări:

- definiția, incidența, epidemiologia, aspectele moderne de etiologie și patogenie;
- manifestările clinice, inclusiv ale variantelor atipice ale bolilor oculare, particularitățile examenului clinic, metodele moderne de investigații de laborator și instrumentale;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:49/57

- diagnosticul precoce, criteriile de diagnostic, formularea diagnosticului și diagnosticul diferențial;
- evoluția, complicațiile și prognosticul patologiei;
- tratamentul medical și reacțiile adverse ale medicamentelor (pentru tratamentul chirurgical – principii generale, tehnica operației, indicații și contraindicații);
- criteriile de spitalizare;
- particularitățile manifestărilor clinice și ale tratamentului la femei în perioada de gestație și alăptare, la pacienții vârstnici și la cei cu patologii concomitente multiple;
- algoritmul de diagnostic și de tratament în stările de urgență;
- diagnosticul și tratamentul în condiții de ambulator și la domiciliu;
- profilaxia primară și secundară, prevenirea cronizării afecțiunilor acute, expertiza medicală a vitalității, recuperarea, supravegherea medicală;
- aspecte de cost-eficiență a explorărilor și tratamentului.

Activitatea practică a rezidentului:

A. Stagii în secțiile clinice:

1. Activitatea zilnică de lucru individual cu pacienții (5-10 pacienți).
2. Gărzi (nu mai puțin de 2 ori pe lună a câte 14 ore).
3. Efectuarea procedurilor de diagnostic și tratament, efectuarea/participarea la explorări instrumentale ale pacienților (conform listei baremului de activități practice).
4. Activitatea săptămânală în sala de operații în conformitatea cu volumul asistenței medicale acordate de medicii rezidenți și limitele de competență.

B. Stagii în instituții medico-sanitare din raioanele Republicii Moldova (3 luni la anul III de studii și la anul IV).

Durata activității rezidentului în clinici – nu mai puțin de 35 ore/săptămână.

IV. COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE:

- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific chirurgiei generale;
- Cunoașterea și înțelegerea anatomiei și fiziologiei chirurgicale, etiologiei și patogeniei ale diferitor patologii chirurgicale;
- Explicarea utilizării și interpretarea rezultatelor diferitor metode de diagnostic;
- Efectuarea diagnosticului clinico-imagistic și diferențial a patologiilor chirurgicale;
- Cunoașterea și înțelegerea patologiilor chirurgicale urgente;
- Cunoașterea principiilor tehnicilor chirurgicale de bază și înțelegerea interpretării efectuării lor;
- Rezolvarea problemelor de situație și formularea concluziilor.

COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

- Perfecționarea capacității de autonomie decizională;
- Formarea atitudinii personale;
- Abilitatea de interacțiune socială, activitatea în grup cu diferite roluri;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:50/57

- Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracuriculare;
- Perfecționarea aptitudinilor practice cu specific chirurgiei generale;
- Dezvoltarea diferitor tehnici de învățare;
- Selectarea materialelor digitale, analiza critică și formularea unor concluzii;
- Prezentarea proiectelor științifice individuale.

FINALITĂȚILE DISCIPLINEI:

- Să cunoască particularitățile de organizare a serviciului chirurgical programat și urgent;
- Să cunoască bazele și rolul practic al chirurgiei generale și interrelațiile ei cu alte discipline chirurgicale.
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia chirurgiei generale în abilitatea de a explica natura unor procese fiziologice sau patologice și de a interveni la necesitate;
- Să fie apt să deducă cauzele posibile de insucces în interpretarea rezultatelor investigațiilor paraclinice și imagistice, inclusiv raportate la tehnicile chirurgicale;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

V. LUCRUL INDIVIDUAL AL REZIDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursă de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul modulului
2	Lucrul cu caietul de lecții practice	Transcrierea diverselor sarcini în caietul de lecții practice cu rezolvarea lor prin asocierea desenelor la textul explicit. Analiza informației din imaginile de la	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor.	Pe parcursul modulului
3	Aplicarea diferitor tehnici de învățare	Asocierea pregătirii teoretice cu dezvoltarea abilităților practice, tehnici chirurgicale, participarea la workshop-uri din cadrul catedrei pentru perfectarea abilităților medico-chirurgicale.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale.	Pe parcursul modulului

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:51/57

4	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea prin vizualizarea surselor online, studierea materialelor online de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat.	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor.	Pe parcursul modulului
5	Pregătirea și susținerea prezentărilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului / prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare.	Pe parcursul modulului

VI. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode clasice/tradiționale:

- Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare;
- Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor;
- Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament;
- Instruire prin simulare în domeniul chirurgiei;
- Vizionarea filmelor (inclusiv și a tehnicilor chirurgicale).

Metode de activitate individuală:

- Lectura;
- Lucrul sub conducerea profesorului (pregătirea prezentărilor pe tematica aleasă – tactici de diagnostic, tratament).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- rezident etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) **și colectivă** (în grup 5-6 persoane):

- Dialog profesor – echipă, grupa în mod frontal;
- Dialog profesor – echipă, grupa sub formă de întrebări și răspunsuri;
- Folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție de a rezolva o problemă;
- Metoda problematizării – la problemele situației propuse de profesor, rezidenții trebuie să indice căile de rezolvare a acestor probleme;
- Prin dezbateri, dialoguri euristice.

Strategii de predare la prelegere se propune:

- Introductiv;
- Curent;
- Sinteză;
- Dezbateri.

Strategii de predare la lecțiile practice se propune:

- Studiu de caz;
- Lucru în grupuri;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:52/57

- Observare clinică;
- „Brainstorming”;
- „Multi-voting”;
- „Masă rotundă”;
- „Interviul de grup”;
- „Studiul de caz”;
- „Controversă creativa”;
- „Tehnica focus-grup”;
- „Portofoliu”;
- Lucrări practice virtuale.

Metode de învățare recomandate:

- **Observația.** Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor biologice, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza.** Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii.** Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația.** Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.
- **Clasificarea.** Identificarea structurilor/proceselor pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei.** Selectarea elementelor, care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea.** Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafic, schematic) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente și constatări.
- **Experimentul.** Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

VII. METODE DE EVALUARE: (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- Aplicarea testelor docimologice;
- Rezolvarea problemelor/exercițiilor;
- Analiza studiilor de caz;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:53/57

- Realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate;
- Lucrări de control;
- Examenе de promovare;
- Deprinderi practice, etc.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiu/ îndrumător cu aprecierea notei în matriculă.

La finele fiecărui an de studiu rezidentul susține examenul de promovare de la anul respectiv de studii la anul următor, în fața comisiei, cu notă în matriculă.

Finală: examen.

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (oral, asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de notare la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Șistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca „absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Stagiarul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

VIII. EXAMENUL DE ABSOLVIRE

Se desfășoară conform Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea Examenului de Licență în cadrul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova.

1. Studiile postuniversitare prin rezidențiat în cadrul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova se finisează cu susținerea Examenului de Licență care se efectuează în modul stabilit de „Regulamentul de organizare și desfășurare a Examenului de Licență în instituțiile de învățământ superior” aprobat prin Ordinul

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:54/57

Ministerului Învățământului nr. 135 din 12.04.1996, Regulamentul de studii postuniversitare prin rezidențiat, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 135-p §17 din 26.09.2011 cât și de prezentul Regulament, aprobat anual de Senatul Universității.

2. Permiteea la Examenul de Licență este precedată de prezentarea la Decanat de către catedra respectivă a informației (tabelul) despre atestarea preventivă a rezidenților ultimului an de studii privind îndeplinirea Programului integral de instruire prin Rezidențiat, inclusiv și stagiul practic raional.
3. Examenul de Licență se susține de către rezidentul ultimului an de studii la fiecare specializare, fiind admis de Decanat în temeiul informației despre atestarea lui preventivă la catedra bază, în 3 etape.
4. În scopul dirijării și supravegherii Examenului de Licență prin ordinul emis de Ministerul Sănătății se formează o Comisie de Stat pentru Examenul de Licență constituită din specialiștii principali și titulari ai Ministerului Sănătății, reprezentanți ai Consiliului de Administrație și Decanatului rezidențiat și secundariat clinic.
5. După emiterea ordinului Ministerului Sănătății referitor la Examenul de Licență în scopul aprecierii cunoștințelor medicilor rezidenți la finele rezidențiatului prin ordinul emis de Rector se formează Comisiile de Stat pentru Examenul de Licență pe specializări la fiecare din cele trei etape de examinare:
 - etapa inițială (I) a Examenului de Licență pentru aprecierea nivelului de cunoștințe în pregătirea practică a medicilor rezidenți;
 - etapa intermediară (II) a Examenului de Licență pentru testarea cunoștințelor teoretice și practice a medicilor rezidenți prin testare cu grilă în scris și/sau la computer;
 - etapa finală (III) a Examenului de Licență pentru testarea cunoștințelor teoretice și practice a medicilor rezidenți prin răspunsul oral la întrebările din bilet în fața Comisiei de Stat la specializarea respectivă.
6. Examenul de Licență se susține la toate specializările de studii postuniversitare prin rezidențiat.
7. Timpul începerii cât și sediile Examenelor de Licență la fiecare din etape se numesc de Presedinții Comisiilor respective pe specializări în conformitate cu orarul aprobat de Decanat.
8. Etapa inițială (I) constă în aprecierea cunoștințelor în domeniul deprinderilor practice care se efectuează conform cerințelor standardului educațional la specializarea respectivă și în funcție de specificul fiecărui profil.
 - 8.1 Președintele Comisiei de Stat la etapa inițială (I) a Examenului de Licență este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă, se consiliează cu președintele Comisiei (mari) de Stat pentru Examenul de Licență formată prin ordinul emis de Ministerul Sănătății. Cu câteva zile înainte de Examen la baza clinică de testare a cunoștințelor practice președintele pregătește cazuri clinice conform numărului de rezidenți în grupă, selectând pacienți tematici la maximum investigați, clari în plan de diagnostic și demonstrabili în aspect clasic academicla profilul chirurgical suplimentar se pregătesc pacienți pentru intervenții chirurgicale iar la profilul stomatologic – pentru manopere stomatologice.
 - 8.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa inițială participă activ la examinarea cunoștințelor medicilor rezidenți în domeniul deprinderilor practice și sunt responsabili de aprecierea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:55/57

corectă și la justa valoare a lor pe care ei le manifestă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.

- 8.3 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa inițială este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect actele necesare pentru fiecare rezident în parte (procesele - verbale), se consiliează cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el procesele verbale și darea de seamă cu prezentarea lor Secretarului Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență numit pentru etapa a II-a.
- 8.4 În cazul aprecierilor insuficiente la deprinderile practice reexaminările se permit până la etapa finală.
9. intermediară (II) a Examenului de Licență constă în aprecierea cunoștințelor prin test-control cu grilă în scris și/sau la computer, verificată de Comisia de Stat pentru Examenul de Licență.
- 9.1 Președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa intermediară (II) este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă, se consiliează cu președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență formată prin ordinul emis de Ministerul Sănătății. Președintele cu câteva luni înainte pregătește setul de teste cu un număr suficient de întrebări alcătuite și selectate conform Programului integral de studii prin rezidențiat la specialitatea respectivă, totodată fiind responsabil de confidențialitatea testelor ce vor fi propuse la examen.
- 9.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa intermediară participă la examinarea cunoștințelor teoretice și practice ale medicilor rezidenți în domeniul respectiv prin testare cu grilă și sunt responsabili de aprecierea corectă și la justa valoare a lor pe care ei le posedă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.
- 9.3 Caietul de teste la fiecare specializare conține 100 întrebări în 3 variante, propuse de Președintele Comisiei la această etapă. Întrebările se alcătuiesc după principiul: 1 - 4 răspunsuri corecte din 5.
- 9.4 Calcularea punctajului la această etapă se efectuează conform algoritmului determinat (anexa).
- 9.5 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de licență la etapa intermediară este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect și fără greșeli numai compartimentul acestei etape din procesele-verbale pentru fiecare rezident în parte, se consiliează cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el darea de seamă cu transmiterea ei și proceselor verbale Secretarului Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență numit pentru etapa a III-a.
- 9.6 În cazul aprecierilor insuficiente la testarea cu grilă reexaminările se permit până la etapa finală.
10. Etapa finală (III) a Examenului de Licență constă în aprecierea cunoștințelor teoretice și practice prin răspunsul oral la întrebările din bilet în fața Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa respectivă.
- 10.1 Președintele Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa finală (III) este responsabil de organizarea și desfășurarea acestei etape, conlucrează reciproc cu membrii și secretarul acestei Comisii nominalizați prin același ordin, coordonează lucrul lor la etapa respectivă. Președintele pregătește din timp setul de bilete cu un număr suficient de întrebări alcătuite și selectate conform Programului integral de studii prin rezidențiat la specializarea respectivă, totodată fiind responsabil de confidențialitatea structurii biletelor ce vor fi propuse la examen.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:56/57

- 10.2 Membrii Comisiei de Stat pentru Examenul de Licență la etapa finală participă activ la examinarea cunoștințelor teoretice și practice ale medicilor rezidenți în domeniul respectiv prin răspunsul oral în fața Comisiei și sunt responsabili de aprecierea corectă și la justa valoare a lor pe care ei le manifestă conform Programului integral de studii postuniversitare prin rezidențiat.
- 10.3 Biletele conțin întrebări din compartimentele de bază ale specializării (conform stagiilor prevăzute de planul didactic la toți anii de studii).
- 10.4 Aprecierea cunoștințelor la întrebările din bilet se efectuează după principiul utilizării coeficientului la fiecare întrebare.
- 10.5 Determinarea notei finale (cu zecimi) la Examenul de Licență se face în baza sumei notelor de la fiecare etapă utilizând coeficienții după formula:

$$\text{Nota finală} = (\text{Nota etapa I} \times 0,3) + (\text{nota etapa II} \times 0,3) + (\text{nota etapa III} \times 0,4)^*$$

* Coeficienții pot fi revăzuți anual la propunerea consiliului științific al facultății rezidențiat și secundariat clinic și aprobată la senatul universității.

- 10.6 Secretarul Comisiei de Stat pentru Examenul de licență la etapa finală este responsabil de unele momente organizatorice și tehnice ale Examenului, completează corect actele necesare (procese-verbale, borderourile etc.), se consiliază cu Președintele acestei etape și întocmește împreună cu el procesele - verbale și darea de seamă finală la specializarea respectivă cu transmiterea lor la Decanat.
- 10.7 În cazul aprecierilor insuficiente la etapa finală prin răspuns oral în fața Comisiei reexaminările nu se mai permit în anul respectiv.
11. Rezidenților care n-au reușit la Examenul de Licență li se eliberează adeverința ce certifică efectuarea studiilor postuniversitare prin Rezidențiat neterminat și sunt îndreptați pentru evidență la Direcția Resurse Umane a Ministerului Sănătății.
12. Reexaminarea prin Examenul de licență se permite după 1 an. Examenul de Licență mai poate fi susținut de cel mult de două ori în decursul următorilor trei ani.
13. După susținerea Examenului de Licență, absolvenților Rezidențiatului li se eliberează Diploma de Licență de modelul stabilit cu indicarea conferirii calificării de medic specialist în domeniul respectiv.
14. Posesorii Diplomei de Licență după finisarea Rezidențiatului sunt repartizați în câmpul muncii de către Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ LA SPECIALITATE:

A. Obligatorie:

1. Basic and Clinical Science Course – American Academy of Ophthalmology Vol. 1-13; Louis B. Cantor, 2018-2019.
2. Dumitrache, Marieta. Oftalmologie pediatria. Bucuresti: Editura Universitara "Carol Davila", 2010, 724 p. ISBN: 9789737084750.
3. Dumitrache, Marieta. Tratat de oftalmologie. Vol. 1/M. Dumitrache. - Bucuresti: Editura Universitara "Carol Davila", 2012. - xii, 538 p. - Bibliogr. dupa cap. - ISBN 978-973-708-610-5.
Glaucomul primar la adult. Protocol clinic național. PCN-378, Chișinău 2020, - 49 p.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 08

Data: 21.02.2020

Pag:57/57

4. Kanski's Clinical Ophthalmology: A Systematic Approach. 9th edition, by John F. Salmon. ISBN-13: 978-0702077111; ISBN-10: 0702077119.
5. Lupan, Dumitru. Oftalmologie : manual destinat pentru instruirea postuniversitară a oftalmologilor / D. Lupan ; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu". - Chișinău : Medicina, 2006. - 628 p. - Pe cop. a. 2005. - ISBN 978-9975-78-455-9.
6. Егоров Е.А. [и др.]. Межнациональное руководство по глаукоме. Том 2. Клиника глаукомы (Межнациональный экспертный совет по проблемам глаукомы). – М.: Изд-во «Офтальмология», 2016. – 184 с.: ил. ISBN 978-5-903624-35-5.
7. Егоров Е.А., Астахов Ю.С., Ботабекова Т.К., Жабоедов Г.Д., Касимов З.М., Куроедов А.В. [и др.]. Межнациональное руководство по глаукоме. Том 1. Диагностика и динамическое наблюдение за пациентами с глаукомой. – Минск: «Альтиора-живые краски», 2013. – 110 с.: ил. ISBN 978-985-6831-81-5.
8. Клиническая анатомия органа зрения человека / Е.Е. Сомов. – 4-е изд. – М.: МЕДпресс-информ, 2016. – 136 с.: ил. ISBN 978-5-00030-366-5

B. Suplimentară:

1. The Contact Lens Manual a practical guide to fitting. Andrew Gasson, Judith A. Morris. - 4th ed. - Edinburgh: Butterworth-Heinemann: Elsevier, 2010. ISBN-13: 978-0750675901. ISBN-10: 075067590X.

Extras din ordinul rectorului:

- *Îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu al medicului rezident este obligatoriu pentru susținerea examenelor de promovare pe parcursul studiilor.*
- *În caz de nerealizare a baremului indicat în caietul de stagiu rezidentul poate fi exclus de la examenul de absolvire de medic/ farmacist specialist.*
- *Nerespectarea acestui program determină retragerea medicului/farmacistului rezident din instituția medico-sanitară respectivă, cât exmatricularea de la studii de rezidențiat.*